Ազգ
Azg
armenian daily
14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1995 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 219 (973)

Պայթեցվեց Հայաստան մտնող գազատարը

Գազը մուտք է գործում օժանդակ գծով

Նոյեմբերի 11-ի գիշերը Օխչայի տարածքում հերթական անգամ պայթեցվել է Հայաստան մտնող գազատարը, որի միջոցով հանրապետությունը Թուրքմենիայից օրական ստանում էր մինչեւ 3,5 մլն խմ գազ: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ էներգետիկայի նախարարության մամուլի ծառայությունից, նախատեսվում էր մինչեւ նոյեմբերի 13-ի գիշերն ավարտել վերականգնողական աշխատանքները: Գազատարի պայթեցման հետեւանքով երեկ հանրապետության էներգահամակարգը գործում էր միայն ՀԷԿ-երի եւ ՀԱԷԿ-ի բարձրացված [illegible] ներգիայի հաշվին: Այդ իսկ պատճառով բնակչության էներգամատակարարման գրաֆիկը սահմանված էր մեկ ժամ: Նույն աղբյուրի վկայությամբ, հավելյալ ատոմակայանի հզորությունը երեկ ժամը 8-ի սկզբներում աճել էր մինչեւ 110 մգվտ:

«Հայգազարդ» պետական կոնցեռնի փոխտնօրեն [illegible] Սիմոնյանը «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրել է, որ մինչ վերջնական պայթեցված 250 մետրանոց հատվածի վերականգնումը գազը Հայաստան մուտք կգործի շրջանցող օժանդակ գծով:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Վլադիմիր Կազիմիրով. «Երկարատեւ խաղաղության շանսեր կան»

ԵՐԵՒԱՆ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ. Կիրակի օրը Մոսկվայում ավարտվեց Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում ընթացող բանակցությունների հերթական փուլը: Դրա ավարտը այժմ հակասական տրամադրություններ է ստեղծել: Ռուսաստանյան միջնորդ պատվիրակությունը ափսոսանքով է նշում, որ թեեւ հրադադարի հաստատումից անցել է շուրջ մեկուկես տարի, հակամարտող կողմերը այդպես էլ դեռեւս չեն կարողանում ստորագրել խաղաղական մեծ համաձայնագիրը: Սակայն երկարաձգվող դադարը, նրանց կարծիքով, հնարավորություն է ստեղծել մոտեցնել իրենց տեսակետները ռազմական գործողությունների ժամանակ գրավված տարածքների հետագա ճակատագրին առնչվող մի շարք հարցերում: Ներկայումս ամենավիճահարույցը համարվում է Լաչինի միջանցքի խնդիրը, որը 1992 թ. մայիսից գտնվում է Ղարաբաղի զինված ուժերի հսկողության ներքո: Մոսկովյան բանակցություններում ռուսական միջնորդ խումբը հանդես է եկել առաջարկությամբ, ըստ որի Լաչինի միջանցքին կարելի է տալ տրանզիտ գոտու կարգավիճակ, եւ մինչեւ խոսք կգնա այդ տարածքի ազատագրման մասին, պետք է ապահովվի ճանապարհով բեռների ազատ փոխադրման հնարավորությունն ու անվտանգությունը: Ռուսական տեսակետը ներկայացնող Վ. Կազիմիրովը գտնում է, որ հակամարտող կողմերի պատվիրակությունները այժմ էլ իրական շանսեր ունեն համաձայնության գալու. «Նախ պետք է տեսակետները համընկնեն Լաչինի ճանապարհի երկայնքով տրանզիտ գոտու լայնության հարցում: Սա առաջին փուլն է: Այնուհետեւ անհրաժեշտ է համաձայնության գալ, թե ինչպիսի ռազմական ստորաբաժանումներ կարող են մնալ այնտեղ ու որքան ժամանակով, մինչեւ որ այս ռազմական ներկայությունը հետզհետե մի անկյուն մղվի»:

10 օր անց կսկսվի բանակցությունների հերթական փուլը: Այս առթիվ ռուսական աղբյուրները ավելորդ չեն համարում հիշեցնել, որ մինչ խաղաղագետները կոմպրոմիսներ են որոնում, իրենց ճակատագրի տնօրինմանն են սպասում փախստականները: Արդեն այսօր հայտնի է, որ Ղարաբաղյան պատերազմից տուժել են շուրջ 1,5 միլիոն հայեր եւ ադրբեջանցիներ: ■

ՄԻՋԳԵՏԱԿԱՆ

Ալբերտ Չեռնիշեւ. Ղարաբաղյան կարգավորման հարցում մենք հեռու չենք գնացել

Ստորագրվեց հայ-ռուսական գիտամշակութային համաձայնագիր

Նոյեմբերի 13-ի լույս գիշերը «Հայկական ավիաուղիներ» ավիաընկերության չվերթային ինքնաթիռով Երեւան ժամանեց Ռուսաստանի Դաշնության արտաքին գործերի փոխնախարար Ալբերտ Չեռնիշեւը: Դիվանագետին եւ նրան ուղեկցող Հայաստանի հետ վարվող բանակցությունների ՌԴ պետական պատվիրակության ղեկավար, հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Օլեանդրովին սպասում էին կիրակի երեկոյան, սակայն թռիչքի ուշացման պատճառով նրանք տեղ հասան միայն գիշերը:

Ալբերտ Չեռնիշեւը ծնվել է 1936 թ.: Աշխատանքային ու դիվանագիտական գործունեությունն սկսել է 1959 թ. ԽՍՀՄ ԱԳՆ կենտրոնական աշխատակազմում: 1967-71 թթ. աշխատել է Վիետնամում, ԽՍՀՄ դեսպանությունում: Այնուհետեւ մինչեւ 1976 թ. կրկին տարբեր պատասխանատու պաշտոններ է զբաղեցրել ԱԳՆ-ում: 1976 թ. եղել է ԽՍՀՄ արտգործնախարար Անդրեյ Գրոմիկոյի օգնականներից, 1985 թ. գլխավորել է օգնականների խումբը, նշանակվել է նախարար Էդուարդ Շեւարդնաձեի ավագ օգնական, ԱԳՆ կոլեգիայի անդամ: 1990 թ. տեղափոխվում է այլ պաշտոնի՝ ԽՍՀՄ դեսպան Թուրքիայում: Անցյալ

տարի նշանակվել է ՌԴ արտգործնախարարի տեղակալ, որը զբաղվում է նաեւ մեր տարածաշրջանի հիմնահարցերով: Մի շարք միջազգային համաժողովների եւ խորհրդակցությունների մասնակից է: Արտաքին քաղաքական ու միջազգային հարաբերությունների հարցերին նվիրված գրքերի ու հոդվածների հեղինակ է:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում հյուրին դիմավորեցին ՀՀ արտգործնախարարի տեղակալ, ՌԴ հետ բանակցություններ վարող ՀՀ պետական պատվիրակության անդամ Էդուարդ Զոհրաբյանը, ՀՀ-ում ՌԴ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Անդրեյ Ուրնովը, պաշտոնական այլ անձինք: Այստեղից նրանք ուղեւորվեցին Երեւանի ընդունելությունների տուն, որտեղ եւ կայացավ մեր կարճատեւ զրույցը ՌԴ արտգործնախարարի տեղակալի հետ:

Այցի նպատակները մեր երկրների միջեւ երկկողմ հարաբերությունների հարցերն են, այն ամենը, ինչ կապված է այդ հարաբերությունների իրավական հիմքի հետ, ինչպես նաեւ մեր կողմերի հետաքրքրությունները, ասաց դիվանագետը: Անհրաժեշտ է, որ դրանք ոչ միայն ակտիվորեն աշխատեն, այլեւ արդյունք տան, նշեց փոխնախարարը:

Շար. էջ 2

Չորսից ութ հազար դոլլար՝ ազատության դիմաց

Ադրբեջանցի գերիները Բաքվի պաշտոնյաներին մեղադրում են կաշառակերության մեջ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, Սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ

Ինչպես հայտնի է, վերջերս ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի կարգադրությամբ ղարաբաղյան կողմը հերթական անգամ միակողմանիորեն ադրբեջանական իշխանություններին է հանձնել եւս 5 ռազմագերիների: Նախագահի մամուլի քարտուղարի տեղեկացմամբ, բարի կամքի այդ քայլը իրականացվել է ի պատասխան Ստեփանակերտ ժամանած ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ԱՄՆ ներկայացուցիչ Ջոզեֆ Փրեսելի եւ ԼՂՀ-ում ԿԽՄԿ ներկայացուցչի խնդրանքի: Այսպիսով Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունները ազատ են արձակել Ադրբեջանի արդեն 190 քաղաքացիների: Սակայն ադրբեջանա-ղարաբաղյան հարաբերությունների բարելավմանն ուղղված պաշտոնական Ստեփանակերտի քայլերը առայսօր անպատասխան են մնում Ադրբեջանի կողմից. Բաքուն չի դիմում համարժեք քայլերի: Ինչպես տեղեկացրին ռազմագերիների, պատանդների եւ անհայտ կորածների հարցերով ԼՂՀ պետհանձնաժողովից, ղարաբաղյան կողմը նախկինի պես ադրբեջանական իշխանություններին առաջարկում է փոխանակել գերիների լրիվ ցուցակները եւ ազատել վերջիններիս «բոլորը՝ բոլորի դիմաց» սկզբունքով: Այնուամենայնիվ, անպատասխան է մնում ղարաբաղյան պետհանձնաժողովի նաեւ այս առաջարկությունը: Ադրբեջանն ամեն կերպ խուսափում է անմիջական երկխոսությունից, ինչը, ի դեպ, դժգոհություն է առաջացնում առաջին հերթին ադրբեջանցի գերիների մեջ:

Շար. էջ 2

ԱՍՏԻՊԱՍՈՒԽ

PKK-ից հետո TIKKO

Թուրքական մամուլը այս անգամ ամբաստանում է հնչակյաններին

Երեւակայության պակասի համար չես կարող մեղադրել թուրքական մամուլին, որի նոր հերոսն է TIKKO կոչվող մի կազմակերպություն՝ «Թուրքական գործավորների եւ գյուղացիների փրկության բանակը»: «Միլլիյեթ» օրաթերթի երեկ լույս տեսած համարում Ալի [illegible] եւ [illegible] կոչվող հոդվածագիրները [illegible] են տպագրել այն մասին, թե, իբր, հնչակյան կուսակցությունը որոշել է Սփյուռքում գտնվող իր ռազմական ջոկատները տեղափոխել Հայաստանի Հանրապետության տարածք [illegible] Հնչակյան կուսակցության նորագույն [illegible] [illegible] հոդվածագիրները [illegible], որ Հայաստանը համարում է իր մարտիկների մարզման հարմարավետ վայր, մանավանդ որ [illegible] այդ մասին պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել Հնչակյան կուսակցության հետ, որին «Միլլիյեթ» համարում է «Հայաստանում 3-րդ մեծագույն կուսակցություն», որին Եղիա Նաճարյանն անգամ անհրաժեշտ չհամարեց: [illegible] «[illegible]» իր [illegible] TIKKO-ի հրապարակումները [illegible] հնչակյանների [illegible] եւ թե կուսակցությունը խոստացել է ահաբեկիչների համար տարածք հիմնել: Եղիա Նաճարյանը, ինչպես ամեն խմբագիր Հայաստանում, [illegible] [illegible]: Ըստ [illegible] Թուրքիայի [illegible] [illegible] [illegible]: ■

Իսրայել. «Շին-Բեթը» նախապես զգուշացված էր

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ: Իսրայելցի պաշտոնյաները ընդունեցին, որ ներքին անվտանգության «Շին Բեթ» ծառայությունը նախապես զգուշացված էր վարչապետ Իցհակ Ռաբինի դեմ նյութվող դավադրական սպանության մասին: Ծառայությանը այդ մասին նախազգուշացնողը եղել է Յիգալ Ամիրի՝ Ռաբինին սպանողի ընկերներից մեկը: Վերջինս թեեւ չի բացահայտել Ամիրի ինքնությունը, սակայն անվտանգության ծառայությանն է ներկայացրել նրա արտաքին նկարագիրը: Սակայն, «Շին Բեթը» որոշել է անտեսել այդ տեղեկությունները: Մյուս կողմից, Ամիրի եղբայրը դատարանի առաջ խոստովանել է, որ իրենք զենքեր են ստացել բանակի ընտիր մի ստորաբաժանման սերժանտից: Կիրակի օրը 200 հազարից ավելի իսրայելցիներ սգո հավաք կազմակերպեցին Թել Ավիվի այն հրապարակում, որն այսուհետ կոչվում է Ռաբինի անունով:

Նիգերիայի դեմ միջազգային սանկցիաներ

Այն բանից հետո, երբ Նիգերիայում կախաղան բարձրացվեցին գրող Քեն Սարո Վիվան եւ նրա 8 գործընկերները, Մ. Նահանգներն ու եվրոպական միության անդամ երկրներն իրենց դեսպաններին հետ կանչեցին այդ երկրից: Նրանց հետեւեցին Բրիտանական համագործակցության 52 անդամ երկրները, ստանձնելով Նիգերիայի դեմ պատժամիջոցներ կիրառել «Օգոնի ցեղի վերածննդի շարժումի» ակտիվիստներին մահապատժի ենթարկելու համար: Երեկ, իր հերթին, Նիգերիան իր դեսպաններին հետ կանչեց այդ բոլոր երկրներից: Նմանապես երեկ խորտակվեց նիգերիական «Բոինգ» մի ինքնաթիռ: Զոհվեցին ուղեւորներից 50-ը, փրկվեցին 145-ը:

ՀՅԴ Ընդհանուր ժողովը նոյեմբերի 15-ին Բեյրութում

ԵՐԵՒԱՆ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Հավաստի աղբյուրներից հայտնի դարձավ, որ նոյեմբերի 15-ին Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութում մեկնարկում է Հայ հեղափոխական դաշնակցության 26-րդ Ընդհանուր ժողովը, որը կոչված է պատասխանատու կուսակցության առաջ ծառացած չափազանց բարդ հարցերին:

Ընդհանուր ժողովի նախօրեին «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Ռուբեն Հովսեփյանը նշել է, որ կուսակցության կառուցվածքային վերափոխման մի քանի տարբերակներ են առաջ քաշվել: Հիմնականում նկատի են առնվում մասնավորապես Հայաստանում առանձին կուսակցությունների գործունեությունը, ինչպես նաեւ բյուրոյի անդամների բացառապես ՀՀ քաղաքացիներից ընտրելը, որովհետեւ պետք է գտնել ավելի ամբողջ կուսակցությունը ե[illegible]: Ըստ Հովսեփյանի վերջին տարբերակը համարում է ամենաընդունելին, բայց դժվար հասանելին: Նա միաժամանակ հայտարարում է, որ այլեւս չի ընտրվի ՀՅԴ Բյուրոյի կազմում, քանի որ վերադառնում է գրական գործունեությանը: ■

«Դրո». Մեղադրականից անցում խրատականի

Նոյեմբերի 13-ին ՀՀ Գերագույն դատարանում շարունակվող «Դրոյի» դատավարությունը ոչնչով չէր տարբերվում նախորդ երկու նիստերից, միայն թե երեկ փաստաբան Վ. Ա[illegible] վկայության [illegible] լրացրեցին էին ու նրանց հրապարակումները: Խորհրդականից հետո փաստաբանը շարունակեց իր հարցումները ամբաստանյալ Գեղամ Մանուկյանին: Վերջինիս հարցեր տալու բախտ վիճակվեց նաեւ փաստաբան Ռ. Ռշտունուն: Դժվար է ասել, փաստաբանները որքան [illegible] իրենց հարցումներն ամբաստանյալին, պարզ չդարձավ, քանի որ օրվա երկրորդ կեսին դատավարությունը ընդհատվեց Ռ. Ռշտունու բացակայության պատճառով: Դատավարությունը կշարունակվի այսօր եւ ամենայն հավանականությամբ [illegible] պաշտպանյալ Արմեն Մնջոյանը:

Էր Ռիադ. Պայթյուն ամերիկյան ներկայացուցչությունում

Երեկ Սաուդյան Արաբիայի մայրաքաղաք Էր Ռիադում տեղակայված ամերիկյան զինվորական ներկայացուցչությունում տեղի ունեցավ հզոր պայթյուն, որի հետեւանքով զոհվեց 6 եւ վիրավորվեցին 60-ից ավելի մարդ: [illegible] գործողության պատասխանատվությունը վերցրել է մինչ այդ անհայտ «Պատերազմի ծոցի վագրեր» կազմակերպությունը, որը պահանջում է դուրս բերել ամերիկյան զորքերը Սաուդյան Արաբիայից: [illegible] 30-ը ամերիկացիներ են: [illegible] է հայտնել: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՏԵՂԱԿԱՆ

Սկիզբը էջ 1

Սեւակարմիր ոլորտում համագործակցության հեռանկարի հետագայում կրագի մշակութային կենտրոններ, համալսարաններ, դպրոցներ հիմնելու նախատեսվող հնարավորություն։ Այսպես, ասաց Ա. Չեռնիշեւը, Ռուսաստանում ՀՀ դեսպանը մեզ էր դիմել Մոսկվայում հայկական դպրոցի հարցով։ Մենք ողջունեմ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի, ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի, վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի, արտգործնախարար Վահան Փափազյանի հետ։ Այսօր հյուրը կայցելի Մայր աթոռ սբ. Էջմիածին, որտեղ կընդունի Գարեգին Ա կաթողիկոսը։ Երեկ արտգործնախարարությունում Հայաստանի արտգործնախարարների մեջ չեն մտել, նաեւ որ օրեր են Մոսկվայում ավարտվել Մինսկի խմբի շրջանակներում անց կացված հերթական բանակցությունները։ Չեռնիշեւը նշել է, որ պետք է արագացնել բանակցությունների ընթացքը։ Երկու կողմերն էլ գոհունակություն հայտնեցին հաստատված հրադադարի կապակ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ալբերտ Չեռնիշեւ. Ղարաբաղյան կարգավորման հարցում մենք հեռու չենք գնացել

Ստորագրվեց հայ-ռուսական գիտամշակութային համաձայնագիր

նում ենք այդ ու կնքուստեմ խնդրի լուծումը, ընդգծեց դիվանագետը։

Ա. Չեռնիշեւը հայտնեց, որ ոլորտի ընդարձակել նաեւ տնտեսական համագործակցության առաջ հարցեր։ Նրա խոսքերով, դրանք քննում են փորձերի, դարձերի հարցերը, հայկական ԱԷԿ-ի վերագործարկման աշխատանքներին ռուսաստանյան օգնության շարունակությունը։

Անդրադառնալով եռամսյան հանդիպումների ընթացքից կլինի ղարաբաղյան հիմնախնդիրը, շարունակեց փոխնախարարը։ Նա հիշեցրեց, որ Մոսկվայում նոր է ավարտվել այդ հակամարտության կարգավորման հերթական փուլը։ Արված են համապատասխան առաջարկություններ եւ, դիվանագետի խոսքերով, ժամանակ է, որ դրանք ստորագրվեն։ Տեղեկացնենք կիրառումների այն իմաստով, որ դեկտեմբերին Բուդապեշտում կկայանա ԵԱՀԿ-ի անդամ երկրների արտգործնախարարների հանդիպումը, որ կնքարկվեն անցյալ տարվա Բուդապեշտյան գագաթաժողովի որոշումների արդյունքները։ «Մենք այն քան էլ հեռու չենք գնացել, բայց քիչ հասված ենք անցել», այսպես է դիվանագետը գնահատում կարգավորման ընթացքը այս ժամանակահատվածում։ Պետք է կրկին ճշտել, ինչպես արագացնել աշխատանքը, դրանից ավելի մեծ արդյունք ստանալ, ասաց Ա. Չեռնիշեւը։ Նախ եւ առաջ դա կրակի դադարեցման ամրապնդումն է եւ միջամտման կարգավորման հետ կապված մեծ ի հարցերի լուծումը. Լաչինի, Շուշիի, Շահումյանի հարցերը։

ՌԴ արտգործնախարարի տեղակալի այցը կտեւի երկու օր։ Երեկ նա հանդիպմանը Հայաստանի նախարարար Վահան Փափազյանն ու ՌԴ փոխարտգործնախարար Ալբերտ Չեռնիշեւը ստորագրեցին ՀՀ եւ ՌԴ միջեւ մշակութային, գիտական ու կրթական բնագավառներում համագործակցության մասին միջկառավարական համաձայնագիր, ինչպես նաեւ երկու արձանագրություն վավերագրերի փոխանակման վերաբերյալ։ Դրանցից մեկը վերաբերում է ՀՀ եւ ՌԴ հյուպատոսական կոնվենցիային, իսկ մյուսը՝ ՀՀ եւ ՌԴ կառավարությունների միջեւ 1994 թ. դեկտեմբերի վարկի մասին համաձայնագրերի ուժի մեջ մտնելուն։ Այնուհետեւ կայացած մամուլի ասուլիսում Ալբերտ Չեռնիշեւը կարեւորեց երկու երկրների մշակութային կապերի զարգացումը, նշելով, որ երկու ժողովուրդները կապված են մեկը մյուսից եւ պետք է պահպանեն իրենց մտածելակերպը։ Վահան Փափազյանն իր հերթին ավելացրեց, որ ստորագրված փաստաթղթերը կխթանեն մշակութային կապերի ամրապնդմանը։ Բացի այդ, երկու երկրների նախագահների պայմանավորվածության համաձայն նախապատրաստվում է ՀՀ եւ ՌԴ միջեւ բարեկամության եւ համագործակցության մասին պայմանագիր, որի նախագիծն արդեն քննարկված է արտգործնախարարություններում։ Չեռնիշեւի կարծիքով, այդ հարցում փաստերն առաջին հայտ կստանան։ Բացի մշակութային եւ տնտեսական հարցերից, հայ-ռուսական երեւանյան բանակցություններում քննարկվել են նաեւ մի շարք քաղաքական հարցեր։ Ռուսաստանի փոխարտգործնախարարը նշեց, որ հիմնականում քննարկվել են շրջանային խնդիրներ, Ղարաբաղի հարցը, բայց, առանձնապես ուշադրությամբ եւ նշեցին, որ այն պետք է ամրապնդվի նոր համաձայնագրի ստորագրմամբ։ Անդրադառնալով Կովկասում ՆԱՏՕ-ի դերին, պրն. Չեռնիշեւը նշեց, թե այդ կառույցն ունի իր ռազմավարական աշխարհագրական սահմանները։ Բացի այդ, Կովկասում գործում է ԱՊՀ-ն, գործընկերության ինստիտուտը, եւ այս շրջանում ՆԱՏՕ-ի կարիքը չկա։

Քննարկվել են նաեւ Իրանի հետ հարաբերությունները։ Նշվել է, որ եռակողմ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի շուրջ պետք է համագործակցել, հատկապես տնտեսական հարցերի շրջանակներում։ Վահան Փափազյանը նշեց, որ քննարկվել է նաեւ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ ներկա հարաբերությունների փուլը, որ կողմերը ունեն միանման կարծիքներ։ Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ինչպես է գնահատում Թուրքիայի ԱԳՆ-ի հայտարարությունը Հայաստանի ատոմակայանի վերաբացման առիթով, արտգործնախարար Վահան Փափազյանը նշեց, որ յուրաքանչյուր երկրի արտգործնախարարություն կարող է հանդես գալ ցանկացած հայտարարությամբ։

Ալբերտ Չեռնիշեւը կարեւորեց կասպիական հարցը, նշելով, որ առկա 5 դիրքորոշումներից 4-ի շուրջ տարաձայնություններ չկան (բնապահպանություն, ռեսուրսներ, ծովագնացություն եւ համագործակցություն), իսկ հանքային ռեսուրսների հարցի շուրջ լուրջ անհամաձայնություն կա։

Այսօր երեկոյան ՌԴ կառավարական պատվիրակությունը կմեկնի Մոսկվա։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ՏԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Չորսից ութ հազար դոլլար՝ ազատության դիմաց

Սկիզբը էջ 1

Անցյալ շաբաթ Ստեփանակերտում գտնվող ադրբեջանցի մի խումբ ռազմագերիներ դիմել էին զանգվածային լրատվության միջոցների օգնությանը, խնդրելով լրագրողներին նպաստել փոխանակման արագացմանը։ 1972 թ. ծնված Բաքվի բնակիչ Իգոր Ալիեւի կարծիքով, ռազմագերիների փոխանակումը ձգձգվում է ոչ միայն քաղաքական պատճառներով։ Ալիեւի վկայությամբ, պատերազմի ընթացքում Ադրբեջանում ծեւավորվել է կիսաղեկավարական կիսամաֆիոզ մի հզոր կառույց, որը հսկայական գումարներ է վաստակում գերիների փոխանակումից։ «Ես հաճախ եմ նամակներ ստանում տնից։ Մայրս գրում է, որ ոչ միայն ինձ, այլեւ ընդհանրապես գերի ընկած զինվորին փոխանակելու համար Բաքվում պահանջում են 15-ից 30 միլիոն ռուսական ռուբլի կամ 4-ից 8 հազար ամերիկյան դոլլար։ Մայրս միայնակ կին է եւ չի կարող այդպիսի գումար վաստակել, եթե նույնիսկ վաճառի բնակարանը ու ամբողջ գույքը։ Երբեք չէի մասնակցի այս պատերազմին, եթե իմանայի, որ հայրենիքս այսպես կվարվի ինձ հետ», նշեց գերի զինվորը։

Իսկ 1956թ. ծնված Բաքվի բնակիչ Ռաֆիկ Օմարովը հաստատեց այն փաստը, որ փոխանակման փոխարեն ադրբեջանական մի շարք պաշտոնյաներ զբաղվում են գերիներին վաճառել նրանց հարազատներին ու մերձավորներին։ «Մեկուսարանում ստացվող թերթերից մենք գիտենք գերիներին ցուցակներով փոխանակելու վերաբերյալ Ղարաբաղի առաջարկության մասին ու լիովին պաշտպանում ենք այդ առաջարկությունը։ Գերիների հարցերով զբաղվող Ադրբեջանի հանձնաժողովին մենք նույնպես առաջարկում ենք փոխանակումը իրականացնել ըստ ցուցակների», ասաց Օմարովը։ Նրա խնդրանքին միացավ նաեւ Բաքվի մյուս բնակիչ Իլհամ Աղաեւը, նշելով, որ հայրենիքը պարտավոր է մտածել իր զինվորների մասին, հատկապես, երբ նրանք գտնվում են գերության մեջ. «Ոչ ոք իրավունք չունի քաղաքականացնել կամ շահարկել մարդկանց ազատությունը», ընդգծեց Աղաեւը։ Սակայն Ստեփանակերտի անկախ դիտորդների կարծիքով, ադրբեջանական կողմը, դատելով վերջին տվյալներից, հազիվ թե միջոցներ ձեռնարկի՝ ուղղված փոխանակման գործընթացի արագացմանը։ Ադրբեջանը շարունակում է թաքցնել հայ գերիների ցուցակները ու գտնվելու վայրերը, ինչի պատճառով նրանց մեծամասնությունը անմատչելի է դառնում միջազգային իրավապաշտպան կազմակերպությունների ներկայացուցիչների համար։ Հաճախ բանտարկյալ հայերի ճակատագիրը հանձնվում է մասնավոր անձանց, որոնք ոչ մի պատասխանատվություն չեն կրում պետության եւ օրենքի առաջ։ Բոլոր այս փաստերը վկայում են, որ պաշտոնական Բաքուն մտադիր չէ լրջորեն զբաղվել գերիների ճակատագրով։ Մինչդեռ նրանց փոխանակման հիմնախնդիրը հայ-ադրբեջանական ստորագրվելիք քաղաքական համաձայնագրի սկզբունքային հարցերից է, որի կարգավորման ձգձգումը միայն կնպաստի միջէթնիկական բռնամոլի խորացմանը։

ԼՂՀ խորհրդարանը վերսկսեց աշխատանքը

Նոյեմբերի 13-ին ԼՂՀ խորհրդարանի փոխխոսնակ Լավրենտի Գաբրիելյանի նախագահությամբ հանրապետության Գերագույն օրենսդրական մարմինն իր աշխատանքը վերսկսեց «ԼՂՀ ժողովրդական պատգամավորի կարգավիճակի մասին» օրենքի նախագծի քննարկումով։ Պատգամավորները ներկայացրին իրենց դիտողություններն ու առաջարկությունները օրենքի առանձին հոդվածների վերաբերյալ եւ ընդունեցին այն առաջին ընթերցմամբ։ Խորհրդարանն առաջին ընթերցմամբ ընդունեց նաեւ «ԼՂՀ խորհրդարանի պատգամավորի գործունեության ապահովման կարգի մասին» օրենքի նախագիծը, որը ներկայացրեց մանդատային, պատգամավորական էթիկայի, մարդու եւ ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Յակոբ Սարգսյանը։ Նույն օրը խորհրդարանը որոշեց մեկօրյա ընդմիջում հայտարարել, որպեսզի պատգամավորներն աշխատեն հանձնաժողովներում՝ հիշյալ օրենքի նախագծերում փոփոխությունների վրա։ Նոյեմբերի 15-ին խորհրդարանը կշարունակի իր աշխատանքը։ ԱՐՏԱԿ ԲԵԳԼԱՐՅԱՆ

Մրցում են գործարար ղեկավարման քոլեջի շրջանավարտները

Նոյեմբերի 10-ին Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանում կայացած սեմինարի ընթացքում տեղի ունեցավ մրցույթ-պրեզենտացիա, որտեղ ներկայացվեցին գործարար ղեկավարման քոլեջի երկրորդ տարվա ուսանողների ուսումնական ծրագրում ընդգրկված 13 ուսանողական խմբերի առաջարկած նախագծերից լավագույնը ճանաչված 4 աշխատանքներ։

Ուսանողների կազմած աշխատանքային խմբերը դասախոսական կազմի ղեկավարությամբ (հաշվապահության եւ միջազգային գործարարության պրոֆեսոր Ծարուկ Հեյբա եւ գործարար ղեկավարման պրոֆեսոր Միխայել Քուլակճյան) գործում էին իբրեւ արտադրության, կառավարման կամ ծառայությունների ոլորտի խորհրդատուներ, լուծում եւ վերլուծում կազմակերպության առջեւ ծառացած խնդիրները։ Նախագծերն ընդգրկում էին խնդրի սահմանումը, տվյալների հավաքագրումը եւ վերլուծությունը, այլընտրանքային լուծումների մշակումը եւ առաջարկությունների ձեւակերպումը։ Վերոհիշյալ 4 աշխատանքներից առաջինը գարեջրի փոքր արտադրության (մինի-գարեջրագործարանի) նախագիծ էր, որն ըստ հեղինակների ապահովելու է բարձրագույն տեսակի գարեջուր՝ մատչելի գներով։ Երկրորդը՝ Երեւանի ծննդաբերական գործարանում պեռլիտներից ջերմամեկուսիչ նյութերի արտադրության նախագիծը, նախատեսում էր որպես ջերմամեկուսիչ նյութ պեռլիտի օգտագործման միջոցով նվազեցնել էլեկտրաէներգիայի կորուստները էլեկտրահաղորդման գծերում։ Երրորդը վերաբերում էր հանրային բնակչիությանը պարտատոմսերի շուկայի զարգացմանը, իսկ չորրորդը ներկայացնում էր Ռեյէ մեծական ծեռնարկությունում նախատեսվող փուեծծիների արտադրության շուկայագիտական նախագիծը։ Վերջինս էլ հենց լավագույնը ճանաչվեց անկախ փորձագետների խմբի կողմից։ Վերջում ներկայացված բոլոր աշխատանքների հեղինակներին հանձնվեցին գերազանցության մրցանակներ, իսկ հաղթող նախագծի հեղինակներին՝ նաեւ դրամական պարգեւ։ Արտադրվելիք փուեծծիները կկոչվեն Արմեկակ, կունենան մի քանի չափաբաժիններով, միջին որակ գեղեցիկ դիզայն, բարձր մեխանիկական կայունություն եւ կլինեն ըստ ավելի էժան, քան այսօր մեր շուկայում առկա փուեծծիները (գրեթե 50 դոլլար այսօրվա 120-140 դոլլարի փոխարեն)։ Փուեծծիների արտադրության տեխնոլոգիան գործարանը գնել էր դեռեւս 1989-ին, ինչով էլ պայմանավորված կլինի դրանց ցածր ինքնարժեքը։ Փուեծծիների արտադրությունը նախատեսվում է 1996 թ. փետրվարից։ Սպասվում է, որ առաջիկա մեկ տարում կարտադրվի 2000 փուեծծի։

Լ. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւավորումը ՊԻԵԼ ՊԱԼԱՐԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Նախագահի աշխատակազմը պատրաստ է ավիացիային

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ։ Հայաստանի նախագահի աշխատակազմը պատրաստ է ավիացիային, տեղեկացրեց Ազգային ժողովի հանձնաժողովների այսօր տեղի ունեցած համատեղ նիստում նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Շահեն Կարամանուկյանը։ Նրա ասելով, նախագահի աշխատակազմը լուրջ խնդիրներ ունի՝ կապված պարտքերի հետ, որոնց լուծմանն ամենեւին չի նպաստելու աշխատակազմի կենսապահովման՝ 1996 թ. բյուջեի մասին օրենքի նախագծով նախատեսված ծախսերի կրճատումը։ Կարամանուկյանը կարծիք հայտնեց նախագահական նստավայրի եւ Ազգային ժողովի շենքի նորոգման եւ վերանորոգման աշխատանքների անհրաժեշտության մասին։ Ֆինանսների նախարարի տեղակալ Արմեն Սարգսյանը հայտնեց, որ 1996 թ. բյուջեի մասին օրենքի նախագծով նախատեսված է 8 մլն դրամ ԱԺ պատգամավորների արտասահմանյան գործուղումների համար։ Նրա ասելով, ԱԺ-ն 350 մլն դրամի հայտ է ներկայացրել՝ անհրաժեշտ սարքավորումներ ձեռք բերելու համար։

Քաղաքացիների արտագնա ընդունելություն Հարավ-արեւմտյան թաղամասում

Երխաղխորհրդի գործկոմում երեկ կայացած աշխատանքային խորհրդակցությունում, որ հիմնականում վերաբերում էր «Զմեռ» ծրագրին, հանձնարարվեց համակարգի ծառայությունը չաշխատող ծեռնարկություններին կոնսերվացման աշխատանքներ տանել այդ ուղղությամբ։ Նախագահի տեղակալ Վազգեն Պետրոսյանը պետք է ստուգումներ անցկացնի սանմաքրման ակցիաներին՝ պարզելու համար դրանց նախապատրաստվածությունը։ Փողոցներում աղբի առեւտրի վերաբերյալ հանձնարարականներ տրվեցին ՆԳ վարչությանը եւ ոչ պետական առեւտրի կազմակերպման ծեռնարկությանը (դրությունը վատ է Սպանդարյան շրջանի Ֆիրդուսի փողոցում եւ Մյասնիկյան շրջանում մետրոյի «Երիտասարդական» կայարանի շրջակայքում)։ Նոյեմբերի 11-ին Հարավ-արեւմտյան թաղամասի դպրոցներից մեկում քաղաքապետն ընդունեց 25 բնակիչների. քաղաքացիներին մտահոգում էին ջեռուցման փորձարկումների ուշացման, ջրի, էլեկտրական հոսանքի վատ մատակարարման, փոխադրամիջոցների անկանոն աշխատանքի հետ կապված եւ այլ խնդիրներ։

ՅՈՒ. Ս.

Ջեռուցում կլինի նաեւ շրջաններում

Գալիք ձմռանը մայրաքաղաք Երեւանից բացի, կենտրոնական ջեռուցում կիրականացվի նաեւ հանրապետության 22 քաղաքներում ու բնակավայրերում։ Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց «Հայկոմունսեն» հանրապետական միավորման տնօրենի տեղակալ Ռոբերտ Թադեւոսյանը, այդ շրջաններում ավարտվել են ջեռուցման ապահովման տնտեսության շահագործման նախապատրաստական աշխատանքները։ Ըստ Ռ. Թադեւոսյանի, հանրապետությունում կուտակված է զգալի քանակությամբ մազութ, եւ այսօր խնդիրը վառելիքը տեղ հասցնելն է։ Ներկա դրությամբ, մազութի մեկ ամսվա պաշար են ներկրել Սիսիանի, Ջերմուկի, Վայքի շրջանների գործկոմները։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

digitised by A.R.A.R.@

[illegible]

[illegible]

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հանդիպումներ Չարենցավանում եւ Իջեւանում ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի մասնակցությամբ

Ինչպես խոստացել էինք մեր թերթի նախորդ համարում, ներկայացնում ենք ավելի հանգամանալից տեղեկատվություն նոյեմբերի 10-ին Չարենցավան եւ Իջեւան քաղաքներ ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի կատարած այցելությունների մասին:

[illegible]

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

[illegible]

[illegible]

ՄԻՋԱՎԱՅՐ

«Պարտեզի» օրինակը ոգեշնչող է վարակիչ դառնա մյուս վաճառատներին համար

Առեւտրի փողոցային ծեւը խաղաղը դի մազրկել է, եւ ոչ հեռու անցյալում բա ռեկարգ ու մաքրամաքուր փողոցները դարձել են աղբանոցներ, իսկ զբոսայ գիները լցված բացառներ: Քաղաքը հակազուցված է դրասաւրչիկների հա մար: Առեւտրի փողոցային ծեւը բազ միցս ոննադատվել է հանրապետության եւ Երեւանի ղեկավարությունների կող մից, եւ կայացվել են համապատաս խան որոշումներ, որոնց իրագործումը, ցավոք, կատարվել է մեկ երկու օր եւ... վերջ:

Աղտոտության դեմ յոթնադնելու հա մար կարող ենք ասել, որ Երեւանում գործում են նաեւ բավականին թվով քարծր մակարդակով ունեցող առեւտ րի օբյեկտներ, խանութներ:

Արտակարգ տպավորություն ենք ստացել, երբ մտնում ենք «Պարտեզ» խա նութը, որը գտնվում է Հրաչյա Քոչարի փողոցում: Խանութի շքամուտքը բա րեկարգված սեփական միջոցներով, ո րը լվացվում է ամեն օր, նախանմ աշ խատանքի սկիզբը: Ներսում երկու կին անդադար հավաքում են ամենաանն շան փոշին, հատիկները եւ լվանում հատակը:

«Պարտեզի» աշխատողների արտա հագուստը, արտաքին տեսքը, քաղաքավարի ժպիտը եւ սպասարկման ծեւը միանգամայն ինքնատիպ տպավորու թյուն են թողնում հաճախորդի վրա, որին, անկասկած, թվում է, թե ինքը գտնվում է մի ուրիշ աշխարհում:

Յուրաքանչյուր բաժին ունի իր սպա սարկման տարկետը եւ տուփերը, որոնց վրա դաջված «Պարտեզ» բառը իր հերթին խոսում է այդ կոլեկտիվի եւ նրա ղեկավար անձանց քարծր ճա շակի մասին: Խանութում առեւտուրը հաւաքում է կատարելության եւ դառ նում յուրահատուկ խաղաղ մնացած առ ևտրի օբյեկտների համար՝ ներառյալ նաեւ համրախանութները:

[illegible]

[illegible]

Ս. Էջմիածնում [illegible]

Կիրակի, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի տա ծարում, սբ. Պատարագի ընթացքում Գերաշնորհ Տեր Սմբատ եպիսկոպոս Արիստակեսյանը ձեռնադրեց հոգեւոր ճեմարանի ընթացավարտ չորս սարկա վագների՝ նրանց կոչելով քահանայու թյան: Երեքին տրվեց աբեղայական կարգ, իսկ մեկին՝ քահանայական ա մուսնացյալ: Սմբատ սրբազանը հայտ նեց, որ նրանց վերանվանեցին հայր Բաբկեն, հայր Պերճիկ, հայր Անուշա վան եւ քահանա հայրը՝ Տեր Պարթեւ:

Այս տարվա ընթացքում սա երկրո րդ սարկավագների ձեռնադրություն երրորդ ձեռնադրումն էր, որին մասնակ ցեց նաեւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա-ը: Վեհափառ Հայրապետը համբուրեց ձեռնադրված քահանանե րի ձեռքերն ու մատաները եւ իր ոգե շունչ խոսքով անդրադարձավ այս ե րեւույթի կարեւորությանը: Հայտնի է, որ Հայ առաքելական եկեղեցին տաս րապված հոգեւորականների կարիք ու նի: Վեհափառն ասաց, որ ինքնաքն կալմամբ քահանա ձեռնադրված երի տասարդները հրամարվում են աշխար հիկ կյանքից եւ տրվում Աստծուն ու եկեղեցուն ծառայելու սուրբ առաքելու թյանը:

Գարեգին Առաջինն իր գնահատա քի խոսքն ուղղեց հոգեւոր ճեմարանի սարկավագների ծնողներին ու հա րազատներին եւ Մայր Աթոռի բոլոր մի աբաններին:

Հայր Բաբկենը, ձեռնադրությունից անմիջապես հետո, հայտնեց, թե Աս տուն ծառայելն իր համար ամենամ րեւորն է:

«Այսօրվա պատարագից հետո, ես ի հոգեպես ավելի զորեղ եմ զգում, մ ռավորված եւ հույս ունեմ, որ Աստված կոգնի մեզ 40 օրյա առանձնացման ...ից պատվով դուրս գալ եւ ծառա հայոց եկեղեցուն», ասաց հայր Բաբ կենը: Իսկ Սմբատ Սրբազանը, շնորհա վորելով իր հոգեւոր եղբայրներին, գան կացավ, որ նրանք խառանորդա ծոմա պահությունից հետո լծվեն Քրիստոսի Ա վետարանի քարոզչության ու հայ ժո ղովրդի հոգեւոր մատակարարության:

Գյումրի. ԱԺՄ-ն ճնշադատում է կադրային քաղաքականությունը

Կառավարման նոր մարմինների ձեւա վորման նախաշեմին Գյումրիի ԱԺՄ վարչությունը հանդես է եկել հայտա րարությամբ, որում իր անհանգստու թյունն է արտահայտել աղետի գոտում, մասնավորապես Գյումրիում հանրա պետության իշխանությունների վա րած «անհեռատես կադրային քաղա քականության» համար: Բոլոր կարե ւորագույն պաշտոնները, այդ թվում նաեւ Շիրակի գոտում ՀՀ կառավարու թյան անսահմանափակ իշխանու թյամբ օժտված լիազոր ներկայացուց չությունը, ինչպես նշվում է հայտարա րության մեջ, համալրվել են տեղի հին նախարգերի հետ երբեւէ չառնչված մարդկանցով: Դրա արդյունքը, ըստ հե ղինակների, օր օրի էլ ավելի վատթա րացող սոցիալ տնտեսական իրավի ճակն է, որը զարկ է տվել արտագաղ թին, կաշառակերությանն ու կլանա յին հարաբերություններին: Ըստ եւ, ասվում է հայտարարությունում, այս ա մենը թելադրվում է նաեւ այն հանգա մանքով, որ մայրաքաղաքից գործուղ ված պաշտոնյաները համակված են վաղ թե ուշ այստեղից վերադառնա լու տրամադրությամբ:

Նկատի ունենալով այս ամենը, հայտարարության հեղինակներն անհ րաժեշտ են համարել, որ ՀՀ իշխանու թյունները վերանայեն իրենց կադրա յին քաղաքականությունը աղետի գո տում, պաշտոնանշանակ պաշտոննե րում նշանակումներ կատարելիս ա ռաջին հերթին հաշվի առնեն կադրե րի մասնագիտական կարողություն ներն ու բարոյական նկարագիրը, եւ ոչ թե իշխանություններին հլու հնա զանդ ծառայելու պատրաստակամու թյունը:

[illegible]

Գորիսում ակտիվանում է ՀՀՇ-ն

Գորիսում խաղաղական կյանքի աշ խուժացման նշանները ակնհայտ են: Կոմունիստներից հետո ակտիվացման հաջորդ քայլը կատարեց ՀՀՇ-ն: Նոյեմ բերի 11-ին քաղխորհրդի նիստերի դահ լիճում հրավիրվեց ՀՀՇ շրջանային կազմակերպության կոնֆերանս, որի հիմնական խնդիրը կազմակերպու թյան կայունացումն էր, ամրապնդու մը եւ նրա ներսում ծագած որոշ տա րաձայնությունների հաղթահարումը: ՀՀՇ Գորիսի կազմակերպությունը հանրապետությունում հնագույններից է, որի խորհրդի կազմն անընդհատ փոփոխվել է: Ներկա խորհրդի ան դամների մեջ տարաձայնություններ ծագեցին այն բանից հետո, երբ ՀՀ կառավարության որոշմամբ Գորիսի երջխորհրդի լիազոր ներկայացուցիչ նշանակվեց ՀՀՇ շրջանային կազմա կերպության Գորիսի քաղխորհրդի նա խագահի տեղակալ Սեյրան Սարաֆ յանը: Կոնֆերանսի աշխատանքները ցույց տվեցին, որ տարաձայնություն ները նախօրոք հարթվել էին: Կոնֆե րանսին մասնակցում էին ՀՀ ԱԺ յորս պատգամավորներ՝ ՀՀՇ հանրապետա կան վարչության անդամներ, ՀՀ ԿԲ նախագահ Բագրատ Ասատրյանը, կա ռավարման հանրապետական բարձ րագույն դպրոցի ռեկտոր Խաչատուր Բեգլարյանը, ինչպես նաեւ զեներալ մայոր Սուրեն Աբրահամյանը, Գորիսի քաղխորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Սուրեն Խաչատրյանը: Կոն ֆերանսում ՀՀՇ Գորիսի կազմակեր պությունում հաստատագրվեցին 160 անդամներ, իսկ համաժողովին մաս նակցում էին եւս հինգ տասնյակ հա մակիրներ: Կոնֆերանսի աշխատանք ները կարելի է համարել հաջողված, եթե հաշվի առնենք Գորիսում ՀՀՇ մի քանի հիմնադիր եւ հնագույն ան դամների բացակայությունը: Կոնֆե րանսը ընտրեց 15 հոգուց բաղկացած ՀՀՇ շրջանային խորհրդի նոր կազ մով: Խորհրդի նախագահ ընտրվեց ՀՀ ԱԺ պատգամավոր, Գորիսի քաղխորհր դի նախագահի առաջին տեղակալ Սուրեն Խաչատրյանը: Ընտրվեցին նաեւ առաջիկայում հրավիրվելիք ՀՀՇ համագումարի վեց պատգամավոր ներ:

[illegible]

Համաժողով ՀԱՀ մեծ դահլիճում

Նոյեմբերի 9-10-ը ՀԱՀ մեծ դահլիճում անցկացվեց համաժողով՝ «Գյուղատն տեսության դերը շուկայական հարա բերությունների անցկացման շրջա նում» թեմայով: Այն կազմակերպել էին Միացյալ Նահանգների գյուղա տնտեսական «Ագրոզիտաշխարհ» կազմակերպությունը (տնօրեն՝ Ռոյ Հարրիս) եւ ՀՀ գյուղնախարարությու նը: Քննարկվեցին շուկայական տնտե սության գյուղատնտեսության ոլորտի զարգացման համար անհրաժեշտ իրա վական համակարգի, շուկայական հարաբերությունների անցման շրջա նում գյուղնախարարության դերի, սնն դի վերամշակման օբյեկտների սեփա կանաշնորհման, բիզնեսի ծավալման միջոցառումներին առնչվող խնդիր ներ: Համաժողովին մասնակցեցին է կոնոմիկայի նախարարության, ֆերմե րային ասոցիացիաների, VOCA (կա մավորների օգնություն անդրծովյան երկրներին), FAR (Հայ օգնության ֆոնդ), AAA (Ամերիկայի հայկական համագումար), TACIS եւ այլ կազմա կերպությունների ներկայացուցիչ... գյուղատնտեսության բնագավառի մասնավոր գործարարներ:

Բացի լիագումար նիստերից, տեղի կայացվեցին նաեւ համընթաց նիստեր (ենթախմբեր), ուր քննարկվեցին կոնկ րետ խնդիրներ. շուկայական հարաբե րություններ, ֆերմերային բիզնես առա ջնագիծներ, սննդի վերամշակում, օ րենքներ եւ օրենսդրական ակտեր: Են թախմբերի հանձնարարականները ներ կայացվեցին լիագումար նիստին: Հե տագայում դրանք կտպագրվեն առան ձին գրքույկով՝ որպես ուղեցույց գյու ղատնտեսության նախարարության հե տագա քաղաքականության համար:

Նշվեց, որ գյուղնախարարությունը շատ բանով կարող է օգնել գյուղա ցիական տնտեսություններին իր ... ...

[illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Դեմքեր

Փորձությունների ճանապարհով

Անաստաս Միկոյանի 100-ամյակի առթիվ

Նա ուսանելի ճակատագրի տեր մարդ էր, որը ցուցաբերեց քաղաքական երկարակեցության աննախադեպ մի օրինակ։ 54 տարի անընդմեջ ԽՄԿԿ կենտկոմի եւ 40 տարի կենտկոմի քաղբյուրոյի անդամ էր։ Միկոյանի քաղաքական երկարակեցությունը խոսում է ոչ միայն ղեկավար գործի նրա արտասովոր ընդունակությունների, այլ նաեւ կտրուկ փոփոխվող քաղաքական հանգամանքներին արագորեն հարմարվելու նրա հազվագյուտ կարողության մասին։ Այսօր էլ Միկոյանի քաղաքական հնարամտության մասին շատ անեկդոտներ են պատմում։ Հիշենք դրանցից մեկը։ Միկոյանը հյուրընկալվում է իր բարեկամներից մեկի տանը։ Անսպասելիորեն դրսում անձրեւ սկսվեց։ Միկոյանը պատրաստվեց տուն գնալու։ «Ինչպե՞ս եք դուրս գալու փողոց, հարցրեցին բարեկամները։ Դրսում տեղատարափ անձրեւ է, իսկ դուք նույնիսկ անձրեւանոց չունեք»։ «Ոչինչ, պատասխանեց Միկոյանը, ես շիթերի արանքով կգնամ»։ Կատակը կատակ, բայց քաղաքական կռապաշտման ու խուսանավման շնորհիվ նա իր կյանքում շրջանցեց բազմաթիվ վտանգավոր ծուղակներ։

...լայնածավալ հալածանքները կանգնեցնելու նախագահի հնարավորությունը, կատարեց մի քնտրություն, որ ոչ մի կերպ չի կարելի անվանել սկզբունքային նա սկսեց անել այն, ինչ պատվիրված էր...

Միկոյանին հաճախ կշտամբում են 1937-ին Հայաստանում տեղի ունեցած հալածանքների ժամանակից լինելուն, որ նա նույնիսկ չփորձեց կանգնեցնել հազարավոր մարդկանց բռնաբարումները...

...հովանավորողները ժողովրդից բացի նեն ղեկավարության խոցերը եւ այդ խոցերը բացելու համար՝ ժողովրդի բնավորությունը, որը հանձն էր առել մերկացնել ազատությունում մնացած ժողովրդի բնակիչներին, ներկայացնել որպես ինքնապաշտություն։

Որպես առաջին միջոցառում ՀամԿ(բ)Կ եւ ԽՍՀՄ ժողկոմխորհը որոշել են բանտարկել Մուղդուսուն եւ Գալոյանին, որոնք չեն կարող չկրել ուղղակի պատասխանատվություն բացված այս բոլոր խայտառակությունների համար։

Բնականորեն պատասխանատվությունը ընկնում է նաեւ ՀԿ(բ)Կ կենտկոմի առաջին քարտուղարի վրա, որի կաղակցությամբ, գործուղվում է ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի ներկայացուցիչ ընկ. Մալենկովը տեղում քննարկելու համար։

Ստալին, 1937 թ. սեպտեմբեր

ՀԿ(բ)Կ կենտկոմի բյուրոյին

ԽՍՀՄ կառավարությունը եւ ՀամԿ(բ) կենտկոմը գտնում են, որ Հայաստանում ինչպես տնտեսական, այնպես էլ կուսակցական եւ մշակութային գործերը շատ վատթար են։ Գյուղատնտեսությունը կազմալուծված է, լճացման մեջ են կառուցվող արդյունաբերական ձեռնարկությունները։ ՀԿ(բ)Կ կենտկոմի կողմից պահանջված փողերը կառավարության կողմից հատկացված են, իսկ այդ փողերը ո՞ւր են գնում՝ դժվար է ասել։ Մշակութային շինարարությունը կաղում է, իսկ կուսակցական աշխատանքը վերջին թեքված է կուսակցական գծից, տրոցկիստները եւ հակակուսակցական այլ տարրերը Հայաստանի կուսակցական ղեկավարության կողմից հակահարված չեն ստանում։ Տեր-Գաբրիելյանի ինքնասպանության հետ կապված վերջին իրադարձությունները, ինչպես կիզակետում, արտացոլում են միտվածության եւ բարոյական այն առավելագույնը, որն ամփոփում է Հայաստանում կուսակցական եւ սովետական մարմինների վիճակը։

Դժվար է պատկերացնել, որ Տեր-Գաբրիելյանը իրեն դուրս է նետել լուսամուտից, դա բոլորովին անհամատեղելի է նրա վախկոտ եւ հուսլենկոտ բնավորության հետ։ Ավելի շուտ նրան դուրս են նետել եւ դրանով փակել նրա կոկորդը, որպեսզի չկարողանա մերկացնել սովետական իշխանության բնակիչներին։ Բավականին տարօրինակ է, որ Հայաստանի ղեկավարությունը հարկ չհամարեց այդ մասին հայտնել ԽՍՀՄ ժողկոմխորհին կամ ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմին։ Շատ երեւույթին, ցանկանում էին թաքցնել այդ աղաղակող փաստը եւ միաժամանակ ենթադրում էին, որ կհաջողվի թաքցնել։ ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմը եւ ԽՍՀՄ ժողկոմխորհը չեն կարող թույլ տալ, որ հայ ժողովրդի բնակիչներին...

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՍԱՍՈՒԼ

Քլաուս Քինկել. Մենք Թուրքիայի կողքին ենք

Նոյեմբերի 22-ին Բոննում տեղի է ունենալու Եվրամիության անդամ մի շարք երկրների եւ Թուրքիայի արտգործնախարարների հանդիպումը: Քննարկվելու են նախկին Հարավսլավիայում, Միջին Արեւելքում եւ Կովկասում տեղի ունեցող իրադարձությունները: Միջազգային կարեւոր նշանակություն ունեցող խնդիրներից բացի առանձնակի ուշադրություն է տրվելու Թուրքիայի հետ անմիջական հարաբերությունների խնդրին: Քաղաքական շրջանակներում կարծում են, որ հանդիպման ընթացքում կպարզաբանվեն Թուրքիայի համար կենսական նշանակություն ունեցող մի շարք հարցեր: Նոյեմբերի 22-ի հանդիպմանը զգալի ուշադրություն է դարձնում նաեւ թուրքական մամուլը: Այդ տեսակետից առանձնակի հետաքրքրություն է ներկայացնում «Հյուրիյեթ» օրաթերթի հոկտեմբերի 27-ի համարում Գերմանիայի արտգործնախարար Քլաուս Քինկելի հետ թերթի թղթակիցների վարած հարցազրույցը, որը որոշ կրճատումներով ներկայացնում ենք ընթերցողների ուշադրությանը: Գ. Չ.

– Ինչպես հայտնի է, նոյեմբերի 2-րդ կեսին Ձեր նախաձեռնությամբ Բոննում տեղի է ունենալու Եվրամիության անդամ մի քանի երկրների արտգործնախարարների, այսպես կոչված, Վեցի խորհրդակցությունը, որին մասնակցելու է նաեւ Թուրքիայի արտգործնախարարը: Դուք ինչ ասելիքներ եւ ակնկալիքներ ունեք այդ խորհրդակցությունից:

– Իմ նախաձեռնությամբ նոյեմբերի 22-ին Բոննում տեղի է ունենալու Գերմանիայի, Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի, Իսպանիայի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարների հանդիպումը: Այս խորհրդակցությունը Եվրամիության խորհրդակցություն չէ: Նպատակը միջազգային նշանակություն մի շարք հրատապ խնդիրների վերաբերյալ միմյանց տեսակետների կազմում: Ես կարծում եմ, որ Եվրոպայի բոլոր երկրներն էլ այս իրողությունն ընդունում են: Թուրքիան Եվրամիության լիիրավ անդամ դառնալ չի կարող, որովհետեւ որոշ պարտադիր պայմաններ չեն բավարարում: Երկու կողմերն էլ այդ ուղղությամբ պետք է ջանքեր գործադրեն: Հատկապես քրդական հարցի, մարդու իրավունքների եւ տնտեսական հարցերի բնագավառում Թուրքիան մեծ ջանքեր պետք է գործադրի: Այստեղ առկա է նաեւ Հունաստանի անհամաձայնության խնդիրը: Մենք հույսով ենք, որ Մաքսային միությանը միանալով Թուրքիայում կամրապնդվի տնտեսական ու քաղաքական կայունությունը: Կարծում եմ, որ այս ընթացքում Թուրքիայի եւ Եվրոպայի միջեւ մերձեցման գործընթացն ավելի կարագանա: Բայց մեր առջեւ դեռեւս կա չհաղթահարված մի երկար գործողությունները:

Բարեկամների եւ համախոհների միջեւ, դժվարին պահերին, նման խոսակցությունների հնարավորությունները չպետք է բացառվեն: Թուրքիայի անվտանգության խնդիրները մեզ համար հասկանալի են: Գիտեմ, որ Հյուսիսային Իրաքից Թուրքիայի վրա եր բեմն հարձակումներ են կատարվում:

– Անկարայի եւ Բոննի միջեւ շատ հաճախ որոշ հարցերի վերաբերյալ արտահայտվում են տարբեր տեսակետներ, օրինակ, վերջին ռազմարգելքը: Նման հակասություններից ինչպե՞ս կարելի է խուսափել: Այդ առումով Անկարայից ի՞նչ սպասելիքներ ունեք:

– Թուրքիայի եւ թուրք ժողովրդի հետ մենք երկար ժամանակ գտնվում ենք բարեկամության եւ համագործակցության հարաբերությունների մեջ: Այս հարաբերությունները Գերմանիայում հետ անմիջական ծանոթությունն է: Այս հարցերի շրջանակներում զգալի տեղ են գրավում նախկին Հարավսլավիայում, Միջին Արեւելքում եւ Կովկասի բեմ կետերում տեղի ունեցող իրադարձությունները, Միջին Ասիային առնչվող խնդիրներն ու Թուրքիա-Եվրամիություն հարաբերությունները: Թուրքիայի արտգործնախարարից Թուրքիայի իրավիճակի, ժողովրդավարության գործընթացի ու վերափոխությունների ուղղությամբ տեղի ունեցող զարգացումների, քրդական եւ մարդու իրավունքների հարցերի լուծման հնարավորությունների վերաբերյալ ցանկանում ենք պարզաբանումներ ստանալ: Բացի դրանից, ուզում ենք իմանալ, թե դժվարին պայմաններում Թուրքիային ինչպես կարող ենք օգտակար լինել, որովհետեւ Թուրքիան Եվրոպայի մի մասն է: Մենք գիտենք, որ Թուրքիան դեռեւս լուրջ հիմնահարցեր ունի եւ այդ հանգամանքը մեզ շատ է հուզում: Մեր կողմից նախատեսված օգնությունը Թուրքիայի հետ համագործակցության եւ բարեկամական հարաբերությունների արգասիքն է:

– Մաքսային պայմանագրին Թուրքիայի միանալու վերաբերյալ Ձեր կարծիքը:

– Եվրամիություն-Թուրքիա համատեղ խորհուրդը հոկտեմբերի 30-ին քննարկեց Մաքսային պայմանագրին միանալու Թուրքիայի պատրաստակամության հնարավորությունների հետ կապված առանձին մասերը: Ես վստահ էի, որ արդյունքը գոհացուցիչ կլինի: Մնում է դեկտեմբերի կեսերին Եվրախորհրդարանի կողմից տրվելիք համաձայնությունը: Եվրախորհրդարանը Թուրքիայից մարդու իրավունքների հարցում եւ հատկապես ահաբեկչության դեմ պայքարի վերաբերյալ 8-րդ հոդվածը փոխելու առումով կոնկրետ քայլեր է ակնկալում: Տնտեսական տեսակետից Մաքսային պայմանագիրը յուրաքանչյուր կողմի համար էլ շահեկան է:

– Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամագրվելու հարցում հաճախ որպես խոչընդոտ հրապարակ են բերվում Թուրքիայի առկա քաղաքական պայմանները: Այս առումով դուք ինչ սպասելիքներ ունեք: Ավելի ճիշտ, Բոնը Անկարայից ի՞նչ ակնկալիքներ ունի, եւ Թուրքիան Բոննից ինչպիսի՞ ակնկալիքներ պետք է ունենա: Մաքսային պայմանագրից հետո Թուրքիայի գլխավոր նպատակը Եվրամիությանը անդամագրվելն է, որտեղ իշխում է այն տեսակետը, որ առաջին հերթին կազմակերպությանը պետք է միանան նախկին Արեւելյան դաշինքի երկրները:

– Թուրքիան Եվրոպայի մի մասն է: Այս մասին հայտարարվել է նաեւ համագործակցության վերաբերյալ հոյա ծանատարի:

– Դուք մի առիթով ասել եք, որ Կիպրոսը որպես բաժանված երկիր, Եվրամիության լիիրավ անդամ դառնալ չի կարող: Դրանով դուք ի՞նչ էիք ուզում ասել: Ինչպե՞ս հասկանալ այդ:

– Մենք Կիպրոսը եւ Մալթան Եվրամիությանը մոտեցնելու ուղղությամբ որոշ քայլեր ձեռնարկեցինք եւ այդ առումով նրանց առջեւ կտրուկ նախապայմաններ ենք դրել: Ես կարծում եմ, որ ներկա պայմաններում Եվրամիությանը Կիպրոսի անդամագրվելու գործընթացը դժվարին խնդիր է: Բայց այստեղ ես ուզում եմ պարզաբանել իմ ծգտումը. թե Թուրքիան եւ թե Հունաստանը Կիպրոսի խնդրի կարգավորման հարցում պետք է արտահայտեն իրենց պատրաստակամությունը: Նրանք լավ գիտեն, որ Կիպրոսի խնդիրը Եվրոպայում ինտեգրացիոն գործընթացների շարունակման առումով շատ կարեւոր դեր է խաղում: Ես Թուրքիային եւ Հունաստանին կոչ եմ անում Կիպրոսի խնդրի կարգավորման ուղղությամբ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

– Վերջին ժամանակները Բոննը, հատկապես ձեր առաջարկությամբ, Թուրքիայի նկատմամբ կիրառվող ռազմարգելքը վերացրեց: Ձեր կողմից ձեռնարկված քայլերը Գերմանիայի որոշ շրջանակներում բացասաբար ընդունվեցին: Ի՞նչ եք կարծում, նրանք իրավացի՞ էին:

– Քննադատությունները անիրավացի էին: Բացի դրանից, խոսքը վերաբերում էր ոչ թե ռազմարգելքին, այլ հանդերձանքի մատակարարումը ժամանակավորապես հետաձգելու եւ 2 հետախուզական կառուցելու համար նախատեսված ֆինանսական օգնությունը սառեցնելու հետ կապված հարցերին: Նման որոշման համար հիմք էին հանդիսացել թուրքական բանակի կողմից Հյուսիսային Իրաքում ձեռնարկված. ըստ մեզ ոչ ճիշտ, առյոք թուրք խաղաղացիների շնորհիվ գնալով ամրապնդվում են: Տնտեսական ոլորտում մենք Թուրքիայի ամենակարեւոր գործընկերն ենք, իսկ Թուրքիան իր հերթին համարվում է մեր ամենակարեւոր գործընկերներից մեկը: Մենք պարտավոր ենք անել այն ամենը, որպեսզի Թուրքիան Գերմանիայի կողմից մոռացված լինելու զգացումը չունենա: Գուցե զենքի մատակարարումը դադարեցնելու դժվարին ժամանակաշրջանում միայնակության զգացում առաջացած լինի, բայց դա սխալ է: Ես շատ եմ նման պահեր ապրել, եւ մեր հարաբերությունների այդ դժվարին ժամանակաշրջանում գերմանա-թուրքական հարաբերությունների ամրապնդման հարցում ցուցաբերել եմ իմ վճռականությունը:

– Գերմանիայում այս խնդրի վերաբերյալ խոսակցությունների ժամանակ հիմնականում առաջ է քաշվում Թուրքիայում դաշնության համակարգի գաղափարը: Դուք ի՞նչ եք կարծում, այն կարո՞ղ է հարցի լուծման ելակետ դառնալ:

– Դա հարցի լուծման բազմաթիվ ուղիներից մեկն է: Ես կարծում եմ, որ այստեղ առկա է մի շարք ազդակների համատեղությունը: Մենք իրականում թուրքական կառավարությանը որեւէ գաղափար պարտադրելու մտադրություն չունենք: Ես համոզված եմ, որ Թուրքիայում կստեղծվի գործողությունների առումով ազատ, աշխույժ եւ եվրոպական կողմնորոշում ունեցող իշխանություն:

Արեւելք-Արեւմուտք հակասություններից հետո Թուրքիային նախկինից ավելի առաջնային դեր հատկացվեց: 60 միլիոնանոց ազգը մահմեդական աշխարհի, Ասիայի համար կամուրջ է: Ազատական գաղափարներով նա[...] վարվող աա[...] [...] աշխարհը իր պատմության ու մշակույթի շնորհիվ գոյություն ու[...] նեցող բոլոր հիմնահար[...] [...]ը կլուծի:

ԹԲԻԼԻՍԻ

Վրաստանը նույնպես հոսանքի՛ գրաֆիկներ է կազմում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Ինչպես տեղեկացրել է Գրուզէներգո ընկերակցության փոխնախագահ Բոլուտի Չախրուխաձեն, Թբիլիսիի բնակչությանը էլեկտրաէներգիա է մատակարարվում ըստ գրաֆիկի: Բնակչությանն անխափան հոսանք տրամադրելու հնարավորություն կա առայժմ միայն առավոտյան 7:30-ից 9:30-ը եւ երեկոյան ժ. 23-ից հետո: Նա նշել է, որ այս գրաֆիկը կազմված է միայն նոյեմբեր ամսվա համար եւ առաջիկայում են[...] թակա է վերանայման: Միաժամանակ պատրաստվում է ձմեռնային գրաֆիկ հանրապետության շրջանների էներգամատակարարման համար:

Թուրքերն ու վրացիները կօգնեն իրար իրավական հարցերում

ԱՆԿԱՐԱ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Երկօրյա թուրք-վրացական բանակցությունները, որոնց մասնակցում էին երկու երկրների արդարադատության նախարարությունների ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ Թուրքիայի արտգործնախարարության եւ Թուրքիայում Վրաստանի դեսպանատան աշխատակիցները, նախաստորագրվել է իրավական փոխօգնության համաձայնագիրը: Որոշվել է, որ փաստաթուղթը կստորագրվի այս տարվա դեկտեմբերին Թբիլիսիում:

Թուրքիայում Վրաստանի դեսպան Նոդար Կոմախիձեն հայտարարել է, որ այս համաձայնագիրը կդյուրացնի հանցագործների փոխանցումը կողմերին, քաղաքացիական իրավունքի հարցերի լուծումը, ինչպես նաեւ հիմք կդառնա երկու երկրների առեւտրային համագործակցության համար:

ԱՇԽԱՐՀ

Գերմանիան եւ Չինաստանը կքննեն ռազմական համագործակցության հարցեր

ՊԵԿԻՆ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Նոյեմբերի 13-ին սկսվեց Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Կոլի պաշտոնական այցը Չինաստան: Առաջին անգամ այստեղ քննարկման նյութ են դառնալու ոչ միայն տնտեսական, այլեւ ռազմական համագործակցության հարցերը: Դիտորդների գնահատմամբ, սա միջազգային ասպարեզում Պեկինի հարաճուն դերի եւս մեկ վկայությունն է:

ԱՄՆ-ում մեղադրված Մարկ Թետչերն առանձնատուն գնեց ՀԱՀ-ում

Բրիտանիայի նախկին վարչապետ Մարգարետ Թետչերի որդին՝ 42-ամյա գործարար Մարկ Թետչերը, որը վերջին տարիներին բնակվում էր ԱՄՆ-ում եւ մեղադրվել էր քծնաշորթության ու խարդախությունների համար, այս տարվա հոկտեմբերին 3 միլիոն ռանդ (4,2 մլն. ֆրանկ) վճարելով մի շքեղ առանձնատուն է գնել Քեյփթաունի ոերձաշուք արվարձաններից մեկում: L'EXPRESS

Հնդկաստանն այս տարի կարտահանի 2 մլն տոննա բրինձ

Երկար ժամանակ անընդմիջաբար սեփական աղքատ համարված Հնդկաստանն այս տարի արտահանելու է 2 մլն տոննա բրինձ: Այսպիսով Հնդկաստանը կդառնա աշխարհում բրինձ արտահանող երրորդ երկիրը ԱՄՆ-ից ու Թաիլանդից հետո, առաջ անցնելով Վիետնամից եւ Չինաստանից: Այս տարվա առատ բերքի բացատրվում է մասամբ մուսոնային քամիների նպաստավորությամբ, սակայն որոշակի դեր է խաղացել նաեւ 60-ական թվականների «Զորդ» հիմնադրամի գյուղատնտեսների ծավալած պարենային «կանաչ հեղափոխությունը»: Հնդկաստանի միլիոնավոր բրնձագործներ, որոնք երկար տարվա ընթացքում երկրի մնացած բնակչության հետ կծառայեցին բնտրությունների, առաջին անգամ վաճառվելու են համաշխարհային գներով, որոնք զգալիորեն բարձր են երկրի ներքին գներից: L'EXPRESS

Կոկա-կոլայի բախտը չի բերում

Եվրախորհրդարանի անդամներից մեկը՝ գերմանացի սոցիալիստ Գերհարդ Շմիդը կոչ է արել ամբողջ Եվրամիության տարածքում արգելել կոկա-կոլայի վաճառքը, մինչեւ հայտնի չդառնա նրա բաղադրության գաղտնիքը, հաղորդում է ԻՌՆԱ գործակալությունը Լոնդոնից «Թեհրան թայմզ» թերթի է ջերում: Նա նշել է, որ Եվրոպա ներմուծվող ամերիկյան ապրանքները պետք է «ենթարկվեն նույն օրենքներին», ինչ Ամերիկա արտահանվող եվրոպական ապրանքները:

«Խայտառակություն է, որ ամերիկյան խմիչքը եւ այլ ապրանքներ ներմուծվում են առանց բաղադրամասերը իմանալու», ասել է նա Ստրասբուրգում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ: Շմիդը չի ընդունել եվրոպական միասնական շուկայի հարցերով զբաղվող խորհրդարանական հանձնաժողովի անդամ Մարտին Բանգեմանի բացատրությունն այն մասին, թե կոկա-կոլան ենթարկվում է նույն տիպի հսկողության, ինչպիսին մյուս բոլոր ներմուծվող ապրանքները: Նա ողջում է ներմուծման արգելքը տարածել հատկապես կոկա-կոլայի խտացված խառնուրդների վրա, որոնք հետագայում տեղական գործարաններում ջրով բացվում են եւ լցվում համապատասխան շշերի մեջ:

ԽՈՒԼԲՐԱՅԹԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Ընդունվում են դիմումներ 1996/1997 թվականին Ֆուլբրայթի գիտական ծրագրին մասնակցելու համար: Դիմողները [...] ունենան գիտական աստիճան եւ անգլերենի բավական [...] ցություն Միացյալ Նահանգներում հետազոտական [...] տանք տանելու կամ դասախոսություններ կարդալու համար:

Թեկնածուները կընտրվեն հետեւյալ բնագավառներից:

■ Քաղաքագիտություն, միջազգային հարաբերություններ [...] վագիտություն

■ Ամերիկյան հետազոտություններ – ԱՄՆ պատմություն, գրա[...] թյուն, հասարակարգ եւ մշակույթ

Դիմումի ձեւերը կարելի է ձեռք բերել USIS-ի գրասենյակից [...] դեսպանատուն, Բաղրամյան 18, կամ IREX-ի [...] գտնվում է Բաղրամյան 40 [...] [...] համալսարանի 38-E [...] [...] Հայաստանի Ամերիկյան [...] [...] Լրացված դիմումները [...] [...] 1996 թ. [...] հունվարի 15-ը:

Տեղե[...] [...]ությունների կամ դիմումը հանձնելու համար դիմել USIS-ի [...] սենյակ 524-661 համարով, կամ IREX-ի գրասենյակ 274-532 համ[...]

Ազգ

Մշակույթ

Հենց սկզբից ասենք, որ Գուրգեն Խանջյանի այս վեպը սովորական, շարժային վեպ չէ։ [illegible]

[illegible]

«ԱԶԳԻ» ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Մղձավանջներ՝ երազում եւ արթմնի

Արձակագիր Գուրգեն Խանջյանը համեմատաբար նոր անուն է մեր ընթացիկ գրականության ասպարեզում։ Թեեւ տարիով վաղուց անցած խառատունի ցեխը առաջին անգամ տպագրվել է 1987-ին, «Պիոներ» ամսագրում։ Այնուհետեւ հանրապետական մամուլում լույս են տեսել նրա մի շարք պատմվածքներն ու վիպակները, ռադիոյով եւ հեռուստատեսությամբ հաղորդվել են պիեսներն ու մանրապատումները։ «Նաիրի» հրատարակչությունն ընթերցողներին է հանձնել «Շարժապատկերուզ» պատմվածքների ժողովածուն։ «Հիվանդանոց» վեպը արձակագրի ամենածավալուն եւ առավել հասուն գործն է, որ լույս է տեսել «Ալեք Մանուկյան» մատենաշարով։

[illegible]

ՊԵՏՐՈՍ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Սկսվեցին Արեւյան թատրոնի հյուրախաղերը

Նոյեմբերի 11-ին Երեւանի Պարոնյան թատրոնի բեմում Չեխովի «Երեք քույր» ներկայացմամբ հյուրախաղերն սկսեց Վանաձորի Արեւյան թատրոնը։ «Սա այն թատրոններից մեկն է, որի պրոբլեմների մասին խոսելիս առաջին հերթին պետք է նկատի ունենանք ստեղծագործականը», ողջույնի խոսքում ասաց ՀՀ մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը։ Նրա հաղորդմամբ ներկաները «ինչ-որ, մարդանց մի գաղտնիք» իմացան, որ Վանաձորի թատրոնի այս հյուրախաղերը Հովհաննես Աբելյան-130 միջոցառումների շրջանակը նաև ընդլայնում են։ Վանաձորի թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Վահե Շահվերդյանի 50 ամյա հոբելյանը նշվում է իր թատրոնի Երեւանում հյուրախաղերով։

Չեխով «Երեք քույր»

Կիրակի օրը հանդիսատեսը դիտեց Սարոյանի «Ռոմանի», իսկ երեկ Շեքսպիրի «Ռիչարդ Երկրորդը»։ Հիշեցնենք, որ այսօր Արեւյան թատրոնը կներկայացնի Ա. Օստրովսկու «Անմեղ մեղավորներ», իսկ վաղը Չեխովի «Երեք քույրը»։ Ներկայացումների սկիզբը ժամը 16-ին։ Թատրոնի ներկայացումների «Ազգը» ու ռեցենզիայում կանդրադառնա։

ՑՈՒՑԺ

Նրանք ցանկացան միասին բաժանվել աշխարհից

Համաշխարհային համբավի արժանացած հայազգի լուսանկարիչ Արթո Գավուռը հոկտեմբերի 27-ին վախճանվել է Կանադայի Տորոնտո քաղաքում, հաղորդում է ամերիկյան անգլիատառ «Արմինյըն միրըր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթն իր նոյեմբերի 4-ի համարում։ Նախորդ օրը, հոկտեմբերի 26-ին, մահացել է նրա կինը՝ Լյուսին։ Նրանք նույն հիվանդանոցում էին բուժվում։ Ամուսինները սգավոր են թողնել ոչ միայն իրենց երեք զավակներին՝ Ռաֆֆիին, Օննիկին եւ Անիին, այլ նաեւ բոլոր իրենց ճանաչողներին։ Յուղարկավորության զույգ արարողությունները տեղի են ունեցել հոկտեմբերի 30-ին։

Նշենք, որ Արթոյի լուսանկարչական խցիկն «անմահացրել» է միջազգային ճանաչման արժանացած այնպիսի դեմքեր, ինչպիսին են Անգլիայի էլիզաբեթ Բ թագուհին եւ նախկին Խ. Միության առաջին փարտուղարներ Բրեժնեւն ու Գորբաչովը, իսկ մեր եւ ջանկահիշատակ Կարապետյանի՝ Վազգեն Ա-ի դիմանկարը շատերի տներն է այժմ ջերմացնում՝ իր բարի ժպիտով եւ աստվածատուր վեհությամբ։

ՖՐԱՆՍԻԱ

Այսօր եւ վաղը ֆիլհարմոնիկի համերգը Ցոմնում

Նոյեմբերի 11-ին Ռիբովիլեում կայացել է Հայաստանի ֆիլհարմոնիկի համերգը Լորիս Ճգնավորյանի ղեկավարությամբ, տեղեկացնում է Ֆրանսիայի հայկական համայնքի գործունեությունը լուսաբանող L'Armenoscope տեղեկագիրը։ Ըստ տեղեկագրի, նվագախմբի հաջորդ համերգը կկայանա այսօր եւ վաղը Շոմոնում, որտեղ մենակատար հանդես կգա թավջութակահար Մեդեա Աբրահամյանը։ Նույն տեղեկագրի վկայությամբ, նոյեմբերի 11-ին Փարիզի Նուբար Նուբարյան սրահում բացվել է էլիզ Մեհրիզյան Չոփուրյանի (1896-1982) անհատական ցուցահանդեսը։ Այն տեւելու է մինչեւ նոյեմբերի 26-ը։

ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՏՈՒՆ

«Ակունք» այսօր հրավիրում է համերգի

Այսօր ժամը 16-ին, Կամերային երաժշտության տանը տեղի կունենա համերգ «Ակունք» ազգագրական խմբի մենակատարներ Համլետ Հարությունյանի (երգ), Գեւորգ Դաբաղյանի (դուդուկ), Աշխեն Հարությունյանի (երգ) եւ նվագակցողներ Գրիգոր Թագուշյանի եւ Կամո Խաչատրյանի մասնակցությամբ։ Կհնչեն պատմական Հայաստանի տարբեր շրջանների ժողովրդական, գուսանա աշուղական երգեր եւ նվագներ։ Համերգը նվիրվում է հայ երգի երախտավոր Մարո Մառայանին։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոյեմբերի 16-ին, ժամը 12:00-ին, Արամ Խաչատրյանի տան-թանգարանի սրահում

Համաժողովրդական հետազոտությունների հայկական կենտրոնը (ՀՀՀԿ)

կազմակերպում է սեմինար

«ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԾԱԳՈՒՄԸ ՀԱՐՑԵՐԸ»

թեմայով

Զեկուցող՝ ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Գեւորգ Ջահուկյան

Մուտքն ազատ է։

30 ԴՐԱՄ

Գ. Մագիստրոսի անվ. բժիշկների ընկերակցություն

Ազատամարտական ընկերության գիտատեխնիկական ցանց

30 դրամանոց այս չեկը Ձեզ թույլ կտա խնայողություն անել մեզանից հետեւյալ հասցեներով անալգինի հաբեր գնելիս

- Յալաբյան 19 (տնտ. խանութ)
- Տիգրան Մեծի 71 (գործվածքեղեն)
- Բաղրամյան 54 (Կամոյի դպրոցի կանգառ)
- Ավան, Յ Յովհաննիսյան տեղամաս (ուսիվերսամ թիվ 702)
- Ե. Քոչարի 27 (հացի խանութի հետեւում)
- Տիգրան Մեծի 29 («Բաբկեն» խանութ)

30 ԴՐԱՄ

ԿԻՆՈ-100

Հայ կինո-70. Հանդիսություն գրականության թանգարանում

Նոյեմբերի 11-ին Գրականության եւ արվեստի թանգարանում տեղի ունեցավ հանդիսություն նվիրված կինոյի 100 եւ հայ կինոյի 70-ամյակներին։ [illegible] ՀՀ մշակույթի փոխնախարար Միքայել Ասատրյանը, կինոօպերատոր Ալբերտ Յավուրյանը եւ կինոնկարիչ Ստեփան Անդրանիկյանը, [illegible]

Կադր Յ. Գովլոշյանի «Բարեւ, ես եմ» ֆիլմից

[illegible]

Ս. Ա.

ՀԱՅ ՖԻԼՄ

Նկարահանվում է երկու կինոնկար

«Յայէ» կինոստուդիան նկարահանում է «Լարախաղաց» վավերագրական ֆիլմը, որը պատմում է ինը տարեկան Անահիտի մասին (սցենարի հեղինակ եւ ռեժիսոր՝ Կարո Բոբյան, օպերատոր՝ Ռոբերտ Մարդանյան, տնօրեն՝ Յուրա Գեւորգյան)։ Նկարահանումներն ընթանում են Գառնի Գեղարդում, Երեւանի մարզական սարահներում, ուր աղջնակը հանդիսատեսին հիացնում է իր ճարտիկ վարժություններով։ Նկարահանումը մոտենում է ավարտին։

«Յայֆիլմ» կինոստուդիան նկարահանում է «Անուրջներ» (պայմանական վերնագիր) գեղարվեստական կարճամետրաժ կինոնկարը։ Այն մի լուսանկարչի կյանքի պատմություն է՝ հարուստ փորձություններով ու բախումներով։ Իրադարձություններն ու նեն զարգացման հետաքրքիր հաջորդականություն, աչքի են ընկնում լարված դրամատիզմով։ Ֆիլմն ավարտվում է անսպասելի վերջաբանով։ Գլխավոր դերերում նկարահանվել են Անդրեյ Շուգարովը, Աննա Էլբակյանը, Օլգա Լավրինենկոն եւ էստրադային երգիչ Սիմոն Տերյանը։ Սցենարի հեղինակը եւ ռեժիսորը Արմեն Դովլաթյանն է։ Նկարահանումները [illegible] վեն մոսկ[illegible] տարեկերջ։

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Առք **մարզանք**

ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ-96

Ասլանյան ավելի է մոտենում

Գնալով քիչ ժամանակ է մնում Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին։ Որքան մոտ են մարզիկների ու մրցավարի նախապատրաստության ենք այդ խոշորագույն մրցումներին։ Համամարզական և ազատ ոճի Հայաստանի ըմբիշները ուսումնամարզական հավաքներ են անցկացնում Ծաղկաձորում։ Ծանրորդները Բյուրականում անցկացրած եռամսյակից մարզումներից հետո ուղևորվել են Չինաստանի Գուանջոու քաղաք, որտեղ կայանալիք աշխարհի առաջնության բինային արդյունքներից կախված կլինի ո[illegible] ամեն մի հավաքականի օլիմպիադայի մասնակցելու ճակատագիրը։ Հավանական է, որ ծանրորդների նախապատրաստությունը Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին կսկսվի աշխարհի առաջնությունից հետո, որտեղ հայտնի կդառնան օլիմպիադայի մասնակիցները։

Ծաղկաձոր են մեկնել նաև կլասիկ ձևանցի մեր վարպետները։

Նախաօլիմպիական վերջին ճողորդումը նրանց համար, ինչպես և ըմբիշների, կլինի Եվրոպա-96-ի առաջնությունը, որտեղ կբաշխվեն Ատլանտայի ուղեգրերը։ Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ, հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանը, բացառիկ կարևորություն տալով առաջիկա մարզումներին, հավաքի է հրավիրել մեր բոլոր ուժեղագույն վարպետներին։ Դրանց թվում են 1993 թ. Տամպերեի աշխարհի չեմպիոն, աշխարհի գավաթակիր Նշան Մունչյանը, Եվրոպայի չեմպիոն Մեխակ Գազարյանը, Բեռլինում կայացած աշխարհի այս տարվա առաջնության մրցանակակիր Արթուր Միքայելյանը, զինվորականների համաշխարհային առաջին խաղերի մրցանակակիր Միհրան Վանեսյանը, Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունների բազմակի մրցանակակիր Լևոնիկ Պողոսյանը և այլ խոստումնալից բռնցքամարտիկներ։ «Հավաքի գլխավոր նպատակն է մարզիկների ընդհանուր և հատուկ պատրաստվածության բարձրացումը,— ասաց պրն Մեհրաբյանը։ Ուշադրություն կդարձվի տեխնիկատակտիկական պատրաստվածության բարելավմանը։ Այս ամենը մեզ հնարավորություն կտա լավ նախապատրաստվել ամերիկյան մրցաշրջանի եզրափակիչ մրցումներից մեկին, որ նվիրված կլինի ամերիկյան բռնցքամարտի 100-ամյակին, որին կմասնակցեն աշխարհի բազմաթիվ երկրների ուժեղագույն բռնցքամարտիկներ։ Դրանցից 5-ը կլինեն հայ վարպետները։ Համոզված եմ, որ ավանդույթի համաձայն, Ծաղկաձորում գերազանց պայմաններ կլինեն, առավել ևս հիմա, որ զգացվում է օլիմպիական խաղերի մոտալուտ լինելը»։

[illegible]

ԵՐԵՎԱՆ

Քաղաքապետը թենիսի սիրահար

Երևանի քաղաքային խորհրդի գործադիր կոմիտեի նախագահ Վահագն Խաչատրյանի հետ Արմենպրեսի թղթակցի հարցազրույցն սկսվեց երբ ամեն քաղխորհրդի օլիմպիական հերթափոխի թենիսի մասնագիտացված դպրոցի մարզահրապարակում, որտեղ քաղաքապետը ակտիվորեն պարտիա էր խաղարկում։ Բնական է, զրույցը նույնպես սկսվեց թենիսից, և հակիրճ հարց ու պատասխանը որոշ չափով նմանվում էր թենիսի պարտիայի։ Ահա թե ինչ ասաց Երևանի քաղաքագլուխը։

Թենիսով փորձեցի զբաղվել մոտ մեկ ու կես տարի առաջ, երբ այս մարզաձևի ե[illegible] ռանդուն գործիչները, և առաջին հերթին Հրայր Իսրայելյանը, համոզեցին ինձ մարզահրապարակ դուրս գալ։ Այդ օրվանից ամեն կիրակի, երբ տրամադրվում է՝ նաև շաբաթ օրվա մի մասը, նվիրում եմ թենիսին։ Ճիշտ է, պարապմունքները զուտ սիրողական բնույթ են կրում, բայց մեկ զանից ոչ մի մրցախաղ մակարդակ չի պահանջում։

Ի դեպ նշեմ, որ բոլոր տղաների պես, ես իմ առաջին մարզական «կրթությունը» ստացել եմ բակային ֆուտբոլի բովում, այն ժամանակից հավատարիմ եմ մնացել ֆուտբոլին և սպորտին՝ ընդհանրապես։ Այսօր նույնիսկ դժվարանում եմ կյանքս պատկերացնել առանց սպորտի։

Սրանք լոկ խոսքեր չեն։ Երկարատև

հուրդն արդեն մեակել է սպորտին վերաբերող մոտեցում, որն առաջին հերթին հիմնվում է մասսայական սպորտի պահպանման վրա՝ սկսած ման կապարտեզներից մինչև բուհեր և մարզական ընկերություններ։ Երբեք չեմ կարող հաշտվել ոմանց կարծիքի հետ, որ սպորտը ժամանակ է պահանջում, և զբաղված լինելը թույլ չի տալիս մարզական «ընդմիջումներ» անել։ Նույն թենիսը, կես կամ մեկ ժամ խլելով ինձնից, ամբողջ շաբաթվա համար նոր լիցք է հաղորդում։ Պետք է նշեմ, որ սպորտը վաղուց դարձել է նաև գործընկերներիս կյանքի անբաժանելի մասը, և մեր մեջ չկա մեկը, որ չզբաղվի այս կամ այն մարզաձևով։

Սպորտի դերը մեր երկրի հասարակական և պետական կյանքում շատ եմ կարևորում, առավել ևս եկող տարի Երևանում անցկացվելիք շախմատի օլիմպիադան և օլիմպիական խաղերը հաշվի առնելով։ Ես հավատում եմ, որ 1996 թվականը այս կապակցությամբ շատ կարևոր տարի է, որը կծառայի աշխարհում մեր երկրի և սպորտի պրոպագանդմանը, Հայաստանի մարզական ավանդույթների ամրապնդմանը և զարգացմանը։

Ցավոք, մեր ֆինանսական հնարավորությունները թույլ չեն տալիս ըստ ամենայնի աջակցել բոլոր մարզաձևերին, բայց կփորձենք նպաստել հատկապես անհատական մարզաձևերին, որտեղ Հայաստանը ավանդաբար ու ծեղ դիրքեր ունի։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՀՈԲԵԼՅԱՆ

«Կայսր» Ֆրանցը բիզնեսմեն

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԻՐՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Արցիս մեծ շուքով նշվեց համաշխարհային ֆուտբոլի ամենահայտնի դեմքերից մեկի՝ Ֆրանց Բեկենբաուերի 50-ամյակը։ «Կայսր» Ֆրանցը, ինչպես որ կոչում են այդ անկրկնելի ֆուտբոլիստին, խաղադաշտում իրոք արքայական կեցվածք ուներ։ Նրա կենդարյա կարիերային նվիրված հանդիսությունների առթիվ, ինչպես հայտնի է, կազմակերպվեց բարեկամական ֆուտբոլային հանդիպում համաշխարհային ֆուտբոլի մի շարք աստղերի մասնակցությամբ։ Ակնկալենք, որ այդ առթիվ մի գիրք հրատարակվեց, ինչպես նաև Բեկենբաուերի մարզական կյանքին նվիրված տեսաերիզ։ Եզրափակիչ ակորդը եղավ շքեղ երեկո, որին մասնակցեցին 1500 հրավիրյալներ։ Անվաղ սեզոնի հայ ֆուտբոլասերները բախտ ունեցան 1975 թ. Երևանում սեփական աչքերով տեսնել Բեկենբաուերին, որը, ինչպես միշտ, հմտորեն ղեկավարում էր իր թիմակիցների գործողությունները։ Երկար տարիներ հանդես գալով Մյունխենի «Բավարիայում», Բեկենբաուերը ֆուտբոլիստի իր գործունեությունն ավարտեց Գերմանիայի մեկ այլ թիմում՝ «Համբուրգում»։ Դա 12 տարի առաջ էր։ Մինչ այդ նա հանդես եկավ Նյու Յորքի «Կոսմոս» հանրահայտ թիմում։ Հետո «Կայսր» Ֆրանցը ստանձնեց իր

հիմնադրությունը, որի նպատակն է օգնել փոքրիկներին։ Իր 50-ամյակի առթիվ կազմակերպված բարեկամական խաղից ստացված եկամուտները մեկ մասը ծախսվեց այդ հիմնադրամի ֆինանսական գործերը բարելավելու։

«Ֆուտբոլի պրոֆեսիոնալ կյանքում ոչինչ չի մնում ինձ համար, աշխարհի գավաթ, Եվրոպայի գավաթ, հավաքականի ավագություն, ավագ ֆուտբոլիստի տիտղոս, առաջնությունների մեդալներ և երբեք չեմ բավարարվում։ Բայց մի օր այս ամենին վերջ դրվեց և ես դարձա ուրիշ մարդ։ Այսօր ես ավելի ուրախ եմ ու գոհ իմ կյանքից, քան 20 կամ 30 տարեկանում», հայտարարում է «Կայսր» Ֆրանցը։ Այսօր Բեկենբաուերը Մյունխենի «Բավարիայի» նախագահն է և 1994 թ. երեք տարով ժամկետով ընտրվել է այդ պաշտոնում։ «Այսօր «Բավարիան» մի մեծ ֆիրմա է, որը Գերմանիայում ունի 4,5 միլիոն համակիրներ և տարեկան շուրջ 20 մլն մարկի արտադրություն։ Այնպես որ, ես այսօր ավելի շատ բիզնեսմեն եմ, քան թե ֆուտբոլիստ», ավելացնում է Բեկենբաուերը։ Իսկ «Կայսր» Ֆրանցը չի՞ ուզում դառնալ ԳՖՄ-ի նախագահ. երբ 1998 թվին Ժոաո Հավելանժը ավարտած կլինի իրավասության տարը։ «1998-ին դեռ շատ երիտասարդ կլինեմ», կատակ է Բեկենբաուերը, խոսքն ուղղելով ծերունի Հավելանժին, որը 70 անց տարիներ էլ չի ուզում թոշակի գնալ։ ■

ՖՈՒՏԲՈԼ

Եվրոպական երկրների առաջնություններում

Իտալիա

Ընդհանուր առմամբ մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում այս երկրի առաջնությունը։ Ինչպես միշտ, այս անգամ էլ անհաշտ և լարված պայքար է ընթանում։ Մրցաշարային աղյուսակում 8 տուրից հետո երկիշխանություն է։ Այն գլխավորում են երկու հանրահայտ թիմեր «Միլանն» ու «Պարման»։ Ուշագրավ է, որ 8-րդ տուրում հանդիպեցին Միլանի երկու թիմերը «Ինտերն» ու «Միլանը», որոնք ավանդական ու անհաշտ մրցակիցներ են։ Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի 1-1։ «Պարման», դժվարին հաղթանակ տանելով «Պյաչենցայի» նկատմամբ, հավասարվեց «Միլանին»։ Անսպասելի էր Չեմպիոնների լիգայում գերազանց հանդես եկող «Յուվենտուսի» 0-4 հաշվով պարտությունը Հռոմի «Լացիոյից»։ «Յուվենտուսը», որն առաջատարների թվում էր, նահանջեց 6-րդ տեղ։

8-րդ տուր

«Ատալանտա»-«Ուդինեզե»	0-0
«Պարմա»-«Պյաչենցա»	3-2
«Նապոլի»-«Կրեմոնեզե»	0-0
«Ֆիորենտինա»-«Բարի»	3-2
«Տորինո»-«Վիչենցե»	1-0
«Ինտեր»-«Միլան»	1-1
«Լացիո»-«Յուվենտուս»	4-0
«Պադովա»-«Սամպդորիա»	1-1
«Կալյարի»-«Ռոմա»	0-2

Մրցաշարային աղյուսակը 8 տուրից հետո

		Խ	Մ
1.	Միլան	8	17
2.	Պարմա	8	17
3.	Լացիո	8	16
4.	Նապոլի	8	15
5.	Ֆիորենտինա	8	15
6.	Յուվենտուս	8	14
7.	Ուդինեզե	8	12
8.	Վիչենցե	8	11
9.	Ինտեր	8	10
10.	Սամպդորիա	8	10
11.	Ռոմա	8	10
12.	Ատալանտա	8	10
13.	Տորինո	8	9
14.	Բարի	8	8
15.	Կալյարի	8	7
16.	Պյաչենցա	8	7
17.	Կրեմոնեզե	8	3
18.	Պադովա	8	2

Հոլանդիա

Այս երկրի առաջնությունում տեղի է ունեցել 12 տուր։ Հոլանդիայում, խաղի ու թիմերի ընդգծված մեծ ըերտա[illegible] վարում կա և հիմնականում առաջնություններում տեղ են տալիս նույն թիմերը, ապա բացառություն չէ նաև այս անգամ։ Մրցաշարային աղյուսակը գլխավորում է [illegible] անպարտելի թիմը։ [illegible] «Այաքսը» [illegible] 1-5 [illegible]։

12-րդ տուր

«Էյնդհովեն»-«Վիլլեմ»	2-0
«Գրոնինգ»-«Ուտրեխտ»	0-0
«Հերենվեեն»-«Բրեդա»	1-1
«Վիտես Արնհեմ»-«Ֆորտունա»	5-1
«Վոլենդամ»-«Սպարտա»	1-1
«Տվենտե»-«Իգըլզ»	2-1
«Այաքս»-«Ռոդա»	6-1
«Դե Գրաֆշապ»-«Վալվիյկ»	1-1
«Նիմեգ»-«Ֆեյենորդ»	1-3

Մրցաշարային աղյուսակը 12 տուրից հետո

		Խ	Մ
1.	Այաքս	12	36
2.	Էյնդհովեն	12	31
3.	Հերենվեեն	12	22
4.	Ֆեյենորդ	12	21
5.	Վիլլեմ	12	20
6.	Գրոնինգ	12	18
7.	Սպարտա	12	1[illegible]
8.	Բրեդա	12	17
9.	Վալվիյկ	12	17
10.	Վիտես Արնհեմ	12	15
11.	Տվենտե	12	15
12.	Ռոդա	12	15
13.	Նիմեգ	12	11
14.	Ֆորտունա	12	11
15.	Ուտրեխտ	12	9
16.	Դե Գրաֆշապ	12	7
17.	Վոլենդամ	12	7
18.	Իգըլզ	12	6

Նյու Յորքի մարաթոնի կրկնակի դափնեկիրները

Նյու Յորքի մարաթոնը մեծ համբավ է ձեռք բերել մարզական աշխարհում։ Ամեն տարի նրա մեկնարկներին մասնակցում են տարբեր երկրներից ժամանած տասնյակ հազարավոր մարաթոնիստներ։ Այս անգամ տղամարդկանցից հաղթողությունն ուղեկցեց մեքսիկացի Գերման Սիլվային, որը երկրորդ անգամ դարձավ Նյու Յորքի մարաթոնի հաղթող։ Վերջին 10 տարվա ընթացքում կրկնակի հաղթող չի եղել։

Կանանցից վերջնագիծն [illegible] հասեց ռեմիացի Տեգլա Լո[illegible] որը 2-րդ տարին անընդմեջ հ[illegible] Յորքի մարաթոնում։ Մարա[illegible] թողները ավանդույթի համա[illegible] ժանացան խոշոր պարգևներ[illegible] ■

ԱՐՄԻՆԴ
ԿԵՆՏՐՈՆԸ

Հրավիրում է
հերթական ուղիղ չվերթի
ԵՐԵՎԱՆ - ԴԵԼԻ - ԵՐԵՎԱՆ
նոյեմբերի 25-ին

Դեպի ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ ուղիղ չվերթի
բացման 2-րդ տարեդարձի առթիվ
«ԱՐՄԻՆԴԸ»
նախապատրաստում է զեղչ գնով
նորելյանական խնջույք
նաձևի անակնկալներ

«Էրեբունի» հյուրանոց, I մասնաշենք, 301-307 ս.

Հեռ. 52-75-65, 56-13-92, 56-05-79

ARINA

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

ԵԱՀԿ-ի հայտարարությամբ ընտրություններն ազատ ու արդար չեն եղել և ուղեկցվել են բազմաթիվ խախտումներով

Կիրակի օրը Ադրբեջանի բնակիչները մասնակցեցին 1991 թ. Խորհրդային Միության կազմից դուրս գալուց հետո տեղի ունեցած առաջին խորհրդարանական ընտրություններին: Տեղի է ունեցել նաև հանրաքվե Ադրբեջանի նոր սահմանադրության նախագծի վերաբերյալ: Ադրբեջանի Մեջլիսի մեջ պետք է լինի 125 պատգամավոր. 100-ը միամանդատային ընտրատարածքներից, 25-ը կուսակցական ցուցակներով: Մի քանի ամիս առաջ նախընտրական մարաթոնին մասնակցած 33 կուսակցություններից միայն 8-ն են հասել վերջնագծին: Դրանցից միայն Ժողովրդական ճակատը և, մասամբ, Ազգային անկախության կուսակցությունները կարելի է համարել ընդդիմադիր: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հրաժարվել է գրանցել ամենածանր ընդդիմադիր Մուսավաթ կուսակցությունը, սակայն այդ կուսակցության 13 թեկնածու մասնակցել են ընտրություններին միամանդատ նախկին ընտրատարածքներում: Ժողովրդական ճակատ կուսակցության 87 առաջադրված թեկնածուներից միայն 27-ին հաջողվել մասնակցել ընտրություններին: Փոխարենը նախագահական Ենի Ազերբայջան (Նոր Ադրբեջան) կուսակցությունը միամանդատային ընտրատարածքներում առաջադրել է 70 թեկնածու: Ընտրություններից առաջ հանգիստ Բաքու ժամանած բազմաթիվ միջազգային դիտորդների հետ Հեյդար Ալիևը հանդիպման ժամանակ փորձել է ներշնչել նրանց, որ ընտրությունները կանցնեն լիակատար ժողովրդավարության և ազատության մթնոլորտում: Նա հայտարարել է, որ խիստ զգուշացումներ են տրված տեղական գործադիր իշխանություններին և իրավապահ մարմիններին չխառնվել ընտրական գործընթացին: Սակայն կիրակի օրն արդեն ԵԱՀԿ-ն հրապարակել է մի հայտարարություն, որում նշելով հանդերձ Ադրբեջանում տեղի ունեցած ընտրությունները, հայտարարել է, որ դրանք լիովին արդար և ազատ չեն եղել: ԵԱՀԿ-ի դիտորդները նշել են, որ եղել են ընտրական օրենքի բազմաթիվ խախտումներ: Բացի այդ, «Բաքվի միջազգային դիտորդները համարում են, որ Ադրբեջանի նոր սահմանադրությունը այդ երկրի նախագահին չափից շատ լիազորություններ է տրամադրում: Այդ մասին է վկայում այն, որ թեև նոր սահմանադրության նախագիծը հրապարակվել է մեկ ամիս առաջ, Սահմանադրական դատարանը, որը իշխանության տարբեր ճյուղերի, այդ թվում նաև նախագահական իշխանության վրա հսկողություն պետք է իրականացնի», Ադրբեջանի ընդդիմության հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարել են Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի ներկայացուցիչները:

BBC անգլիական ռադիոկայանի թղթակիցը հայտնել է, որ երբ ոստիկանությունը շուրջկալել է Ադրբեջանի լիբերալ կուսակցության շտաբ-կայանը, ձերբակալվել են այդ կուսակցության 30 անդամներ: Լիբերալ կուսակցության առաջնորդ Հաջիևան հայտարարել է, որ այդ գործողության նպատակը ընտրողներին վախեցնելն է: Միևնույն ժամանակ Ինտերֆաքս գործակալությունը հայտնել է, որ Հեյդար Ալիևը «Չեշմա» երգիծական թերթի 4 լրագրողներին ներում է շնորհել:

Ինչպես նոյեմբերի 11-ին հայտնել էր «Ազգը», Ազգային պետականության կուսակցության նախագահ Նեյմաթ Փանահլին ուրբաթ օրը պատրաստվում էր Բաքվի Ազատության հրապարակում հանրահավաք անցկացնել, իսկ ոստիկանությունը մերժել էր ընտրողների հետ հանդիպելու այդ կուսակցության դիմումը: Նեյմաթ Փանահլին, որը Հեյդար Ալիևի օգնականն ու կողմնակիցն է եղել, անցել է ընդդիմության կողմը: Իր նախընտրական ելույթում նա հայտարարել է. «Հեյդար Ալիևը չի արդարացրել ժողովրդի վստահությունը: Պետականության ամրապնդման փոխարեն նա իր շուրջը կլաններ է ձևավորում»: Արևմտյան լրատվական գործակալությունները հայտնել են, որ, ականատեսների վկայությամբ, ուրբաթ օրը Բաքվում փողոցներն ուժեղացված ոստիկանական պարեկում է մտցվել: Փանահլին մի խումբ կողմնակիցների հետ ձերբակալվել է քաղաքացիական շորեր հագած ոստիկանների կողմից այն պահին, երբ նրանք գնալիս են եղել հրապարակ: Որոշ ժամանակ անց Փանահլուն բաց են թողել:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տվյալներով, որոնք դեռևս չեն հաստատվել անկախ միջազգային դիտորդների կողմից, ընտրություններին մասնակցել է ընտրողների 79 տոկոսը:

Նախնական տվյալների համաձայն, նոր սահմանադրության նախագծի օգտին քվեարկել է ընտրողների ավելի քան 70 տոկոսը: Ամենից շատ ձայներ ստացել է Ենի Ազերբայջան (Նոր Ադրբեջան) նախագահական կուսակցությունը: Միջազգային անկախ դիտորդների վկայությամբ ընտրությունների ընթացքում տեղի են ունեցել բազմաթիվ խախտումներ:

ԱՐՓԻՆԵ ԲՈՒՆԻ-ՏԵՐՅԱՆ

Հոնկոնգի ապագան մտահոգում է բրիտանացիներին

Հոնկոնգի բնակչությունը լրջորեն անհանգստացավ այն բանից հետո, երբ Պեկինը հայտարարեց 1997 թ. հունիսի 30-ին տարածքը Չինաստանին փոխանցվելու նախօրեին Հոնկոնգի նորընտիր օրենսդրական խորհուրդը լուծարելու իր մտադրության մասին: Խորհրդի լիազորությունների ժամկետը պետք է ավարտվեր 1999 թ.: Չինաստանը նաև մտադիր է վերացնել փետրվարի 1992 թ. այն օրենքը, որով սահմանվում են Հոնկոնգի քաղաքացիների իրավունքները: Այդ օրենքը բրիտանական գաղութի 28-րդ և վերջին կառավարիչ Քրիս Փաթենի ձեռնարկած ժողովրդավարական բարեփոխումների արդյունքն է: Չինաստանի իշխանությունների կարծիքով, այդ օրենքը կխանգարի «ազգային անվտանգության գործին», մանավանդ որ ընդունվել է առանց իրենց համաձայնության: Չին-բրիտանական կապի խումբը պետք է այդ հարցը քննարկի առաջիկայում: Պեկինի այս մտադրությունները քիչ հավանական են դարձնում տարածքի խաղաղ փոխանցման հնարավորությունը: Միաժամանակ Լոնդոնը Պեկինին տնտեսական համագործակցության առաջարկներ է անում, որպեսզի փոխանցումից հետո Հոնկոնգում պահի իր տնտեսական շահերը:

L'EXPRESS

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (95 մ²), վերնահարկով (45 մ²): Ընդհանուր մակերեսը 140 մ² Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ). 4 հարկանի քարե շենքում. Հեռ. 58-18-41, 34-25-86

«ԱՐԱՐԱՏ» ավիաուղիներ

Պետական դուստր ձեռնարկությունը ՅԱԿ-40 ինքնաթիռներով կատարում է ուղևորների և բեռների փոխադրում՝ բեռների փոխադրումը մատչելի գներով: Գործարար մարդկանց համար կան բիզնես կարգի սրահով կահավորված ինքնաթիռներ:

ԵՐԵՎԱՆ-ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ
ԵՐԵՎԱՆ-ՆԱԼՉԻԿ-ՄԱՅԿՈՊ
ԵՐԵՎԱՆ-ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ
ԵՐԵՎԱՆ-ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ
ԵՐԵՎԱՆ-ՍՈՉԻ
ԵՐԵՎԱՆ-ՄԻՆՎՈԴԻ

Հանրապետության տարածքում ՄԻ-8 ուղղաթիռներով առաջարկվում են հետևյալ ծառայությունները՝

- ուղևորների և բեռների տեղափոխում
- բնակչության բժշկական սպասարկում
- գազատարերի, բարձր լարման և կապի գծերի, գետերի, ջրանցքների և անտառային հողերի պարեկային հսկողություն
- էքսկուրսիաների կազմակերպման աշխատանքներ:

Թռիչքները կատարվում են «Էրեբունի» օդանավակայանից: Տեղեկությունների համար զանգահարել 48 03 51, 48 47 61

ԵՐԵՎԱՆ ՄԻՆՎՈԴԻ բոլոր չվերթները «Զվարթնոց» օդանավակայանից տեղափոխվել են «Էրեբունի» օդանավակայան:

ԲԱՐՔԵՐ

Իջևանն էլ ունեցավ իր «սուրբը»

Իջևանը մինչև այժմ հայտնի էր որպես գորգագործների, քանդակի միջազգային սիմպոզիումների ու գրասիրության քաղաք, իսկ հիմա դառնում է դարձյալ մարզկենտրոն: Սակայն այս ամենը քիչ է համարել նախաձեռնությունը և քաղաքին մինչև այժմ պակասող՝ գրքայ բախտագուշակի, որի «անհավանական հրաշագործությունների» համբավը տարածվելով, անցել Հայաստանի սահմաններից, գնալով սահմանափակ այս բնակավայրը է ձգում նորանոր մարդկանց: Մի՞թե հոգով դառնացածներ, անհաջողակներ, իրենց բախտից դժգոհներ քիչ կան մեր օրերում, ուստի զիլին Գեղցիկը դարձել է բազմաչքի բողոքի: Նա ուշադիր զննում այցելում է այցելուի կյանքի բնական ընթացքից շեղման պատճառները, տալիս առաջինման համար նարոտիկներ, ժամ է բախում և վաղուց անցած գիր «ճանկելու» համար պահանջում 2-3 հազար դրամ: Հիմա իջևանյան «սրբի» հայտնության մասին տրամադրում հակառակ երկու դատողություն են անում: Մեծամասնությունը ու բարեկամները, թե Գեղցիկի բերանով ճշմարտությունն է խոսում և «նրա ճակատին է նա ազատել չար աչքից ու կոխան ցորությունից»: Իսկ այլք, թե գուշակի հաջողությամբ «խաղում է մեկ մեկ դժբախտների բաղցը»: Հեղինակը վերջիններիս կարծիքին է, որովհետև իր ժողովրդական երկարամյա աշխատանքի ընթացքում բազմիցս է առնչվել մեկ այս, մեկ այն բնակավայրում հայտնված «սրբերի» վերելքներին ու անփառունակ անկմանը:

Ռ. Ս.

ԲԺՇԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տզրուկները վերադառնում են

Տզրուկները, որոնք հնում օգտագործվում էին արյան ավելորդ հոսքի կանխարգելման նպատակով, վերջերս կրկին սկսել են կիրառել միկրովիրաբուժության մեջ մատների, երի կամ ականջների վերականգնողական վիրահատությունների ժամանակ: Վիրաբույժները նկատել են, որ դժբախտ պատահարների հետևանքով վնասված կամ պոկված հյուսվածքների կարման դեպքում զարկերակներն ավելի արագ են սոսնձվում, քան երակները: Դրա հետևանքով արյունը կուտակվում է վիրահատված մասում, առաջացնելով կապույտ գոյացություններ: Դրանց կանխման նպատակով ներկայումս եվրոպական որոշ երկրներում կիրառվում են տզրուկներ: 1994 թ. միայն Ռուսիից արտահանվել է 65000 տզրուկ:

L'EXPRESS

Տախտակի գները շուկայում

Սոճու կացինն ու ծխեճյակյան սղոցն այսօր իրենց սեւ գործն են շարունակում Հայաստանի անտառներում: Կանգնած չունեն սղոցարանները: Աճում է տախտակի արտադրանքի քանակը, որն արտահանվում է նաև այլ երկրներ: Ավելորդ չէ հետաքրքրվողներին հայտնել, որ Երևանի արեւելյան շրջաններում մեկ խորանարդ մետր փտեղանիւտերի արժե 4-5 հազար, հաճարենու տախտակը՝ 17-20 հազար, սոճու (եղևնի) և լորենու տախտակը՝ 35-40 հազար դրամ: Միայն թե կանխիկ փող ունեցիր, կարելի է գնել ցանկացած քանակությամբ նաև հաճարենու, կաղնու և բոխու մանրատախտակ:

Ռ. Ս.

Երևան. Սիրիական ապրանքների ցուցահանդեսը հետաձգվեց

Հայաստանի առևտրաարդյունաբերական պալատի (ԱԱՊ) գլխավոր տնօրեն Վրեժ Մինասյանը Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին տեղեկացրել է, որ նոյեմբերի 15-ից դեկտեմբերի 5-ը Երևանում նախատեսված սիրիական ապրանքների ցուցահանդեսը Սիրիայի ԱԱՊ-ի խնդրանքով հետաձգվել է: Երկու երկրների ԱԱՊ-ները պայմանավորվել են ցուցահանդեսը բացել 1996թ. գարնանը:

ԼՏ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

«Ազգը» աշխատանքի է հրավիրում առաքիչի:

Նախընտրելի են քաղաքի կենտրոնում կամ Բաղրամյան-Կոմիտաս-Նորքի զանգվածներ երթուղու մերձակայքում բնակվողները:

Հայկական Միջազգային տրանսպորտային ընկերությունը օգտվելով իր հիմնադիրների 40 տարվա փորձառությունից առաջարկում է բեռների արագ տեղափոխում ծովային, ցամաքային, և օդային ուղիներով աշխարհի ցանկացած կետից դեպի Հայաստան և հակառակ ուղղությամբ:

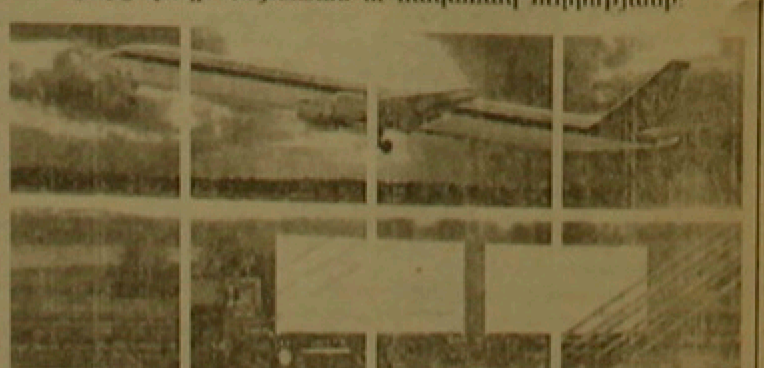

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր ծառայություններից օգտվելու համար կարող եք դիմել

Երևան, Վարդանանց 13, 2-րդ հարկ: Հեռախոս 56-46-76, 52-88-49, 57-05-61, AT&T 151-739, Ֆաքս 520-669

A STYLE

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի և պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Անիվ»

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1990. Տպաքանակ 7000. Ստորագրված է տպագրության 13. 11. 1995. Գինը 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@